

ΜΠΟΝΚΕΤΟ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— Σε πέντε λεπτά, μου είπε ο καθηγητής Ουίλλιαμ γυρίζοντας προς το μέρος μου, θα έχουμε βγάλει την πλάκα... το πράγμα είναι πολύ εύκολο απ' όσο νομίζα... Είσαι γλωμώς όμως... Γιατί; Φοβάσαι;...

Δεν πρόφτασα να του απαντήσω... Μέσα στους θάμνους άκούστηκε άξαφνα ένα παράξενο θρόϊσμα, κάτι σαν έλαφοπάτημα ανθρώπου, ο οποίος παραμονεύει...

— Ρίξε φως! μου ψιθύρισε άμέσως ο καθηγητής, πιάνοντάς με από το χέρι και προχωρώντας προς το μέρος π' άκούστηκε ο θόρυβος. Άναψα άμέσως το ηλεκτρικό μου φανάρι και διεύθυνα το φως προς τους θάμνους των άγριοτριανταφυλλιών και του δενδρολιβάνου πουσαν άφθονα φευτεμένα εκεί γύρω, μα δεν είδαμε τίποτε άπολύτως.

— Κι' όμως άκουσα καλά, ψιθύρισε ο καθηγητής έδυνώνοντας με το δεξί βλέμμα του παντού μέσα στο σκότος. Ναι, άκουσα καλά και συ άκουσες, δεν είν' έτσι;

— Ναι, κάτι σύρθηκε ανάμεσα στους θάμνους. Κάτι ή κάποιος, μουρμούρισε ο καθηγητής κουνώντας το κεφάλι.

— Ίσως να ήταν κανένα ζώο, παρατήρησα εγώ. Ζώο είπες; Όχι φίλε μου. Το νεκροταφείο δεν είναι ούτε δίσκος, ούτε βουνοπλαγιά ή άνοιχτο γρασίδι για να γυρίζουν μέσα σ' αυτό λαγοί ή άγρίμια. Πολύ φοβόμυαι πως αυτός ο άθλιος μάς παραμονεύει.

— Λέτε; — Σας είπα, πολύ το φοβόμυαι. Άς έχουμε λοιπόν τα μάτια μας τέσσερα. Άς κάνουμε τη δουλειά μας κι' ός κυτάζουμε συγχρόνως και γύρω μας.

Ξαναπλησίασαμε στο νενοτάφιο κι' ο καθηγητής άρχισε ν' αφαιρεί πάλι το ταμνένιο και τόν άσβεστή που κρατούσαν την πλάκα της εισόδου. Πλησίαζε να τελειώσει, όταν άξαφνα, ένας τρομακτικός κρότος, σαν νάσκασε δβίδα μπρος στα πόδια μας, μάς έκανε ν' αναπηδήσουμε!

Αισθάνθηκα το μάμαρο επάνω στο όποιο πατούσα να τραντάξει όλόκληρο, και τη γη να σείεται, μικρές πετρίτσες και χήματα με χτύπησαν στο πρόσωπο...

Ο καθηγητής Ουίλλιαμ πήδησε γρήγορα πλάι μου και με τράβηξε άποτόμως προς τα πίσω βλασφημώντας με φωνή ύποκοψη, αυτός που ποτέ μου δεν τον έλχα άκούσει να βλαστημάει.

Φτηνά τη γλυτώσαμε, μου σφύριξε στ' αυτί, πέρνοντας συγχρόνως την άναπνοή του. Λίγο άκόμα κι' ένας από τους δυό μας θα ήταν νεκρός, τσακισμένος, συντρυμμένος, με λυωμένο το κρανίο!...

Είχα αντίληψή έν τφ μεταξύ τί συνέρη κι' είχα τρομάξει τόσο ώστε δεν μπορούσα να του δώσω άπάντηση.

Ο καθηγητής το άντελήφθη. Κι' ο ίδιος άλλωστε ήταν άνησυχος, τα χέρια του τρέμανε έλαφρά, τα μάτια του σπινθίζαν μέσα στο σκότος. Ωστόσο, με τράβηξε λίγα βήματα άριστερά και μ' έβαλε να καθήσω στη μαρμαρίνη βάσι ενός μνημείου. Κάθισε πλάι μου άφου έβριξε μία ματιά δλόγυρα και μου είπε:

— Μας έδωσε ο θεός! Άς είναι εύλογημένο το όνομά του!... Και σταυροκοπήθηκε.

Έκαμα άμέσως το ίδιο. Εύχαρίστησα μ' όλη μου την καρδιά το θεό, γιατί πραγματικώς μάς είχε γλυτώσει από βέβαιο θάνατο...

Τι είχε συμβεί όμως; Κάτι το άνεξήγητο, κάτι το άπρόοπτο, κάτι το έντελώς άφάνταστο... Ένώ ο καθηγητής προσπαθούσε ν' αφαιρέση την πλάκα του μνημείου κι' ένω στεκόμουν κοντά του και του εφώτιζα, ξαφνικά έξφυγε απ' τη θέσι της κι' έπεσε κάτω, προς το μέρος μας άκριβώς, μία μεγάλη μαρμαρίνη άρχαία λήκυθος που βρισκόταν στην κορυφή του νενοταφίου για στολισμά του. Το κροέσμα της ήταν τόσο άπρόοπτο και τόσο γρήγορο, ώστε δεν προφτάσαμε να μετακινήθουμε, παρά μόνον όταν έγινε θρύφαλλα μπρος στα πόδια μας, με μεγάλο κρότο...

Ήταν τόσο το μέγεθός της και το βάρος της ώστε άσφαλώς θα σκότωνε τόν ένα απ' τους δυό μας άν έπεφτε επάνω του. Ίσως θα μάς τσάκιζε και τους δυό. Είχε ζυγιστή για να πέση άκριβώς επάνω μας. Έσωθήκαμε απ' τόν τρομερό αυτό θάνατο από ένα έντελώς τυχαίο γεγονός. Πέφτοντες ή λήκυθος προσέκρουσε πάνω σέ μία γωνία του νενοταφίου κι' έτσι κατοκύλησε προς τα κάτω λίγο πιο λοξά, μωθ σπιδωμή πέρα απ' το μέρος που στεκόταν

ΤΟΥ ΤΖΕΪΜΣ ΣΜΙΘ

ο καθηγητής Ουίλλιαμ.

Πώς είχε συμβεί το άπρόοπτο αυτό; Το ίδιο πράγμα φαίνεται άσκέπτετο κι' ο καθηγητής, γιατί όταν γύρισα και τόν ρώτησα σχετικώς κούνησε το κεφάλι του, χωρίς να μου άπαντήσει άμέσως.

— Ίσως, είπα, να μετατοπίστηκε από τους χτύπους πάνω στην πλάκα της εισόδου, άν και γινάσατε πολύ έλαφρά.

— Λέτε παραμύθια, φίλε μου! Παραμύθια. Χτυπούσε μαρμαρί κι' άκόμη είχα διπλώσει το σφυρί με ύψασμα. Δεν πέφτει άπ' έτσι στα καλά καθούμενα ένα τεράστιο μάμαρο, δεν πέφτει απ' τη θέσι του γιατί όπλως έξωσαμε τίν άσβεστή του μνημείου. Είπρεπε να γίνη δυνατός σεισμός, μα και πάλι άμφιβολία άν συνέβαινε αυτό που συνέβη. Όταν γίνεται ή διακόσμηση των νενοταφίων τα στερεώνουν πολύ καλά οι εργάτες δια αυτό τα μέρηνα στολισματα. Όχι, ή λήκυθος δεν έπεσε μόνη της.

— Δεν έπεσε μόνη της; Θέλετε να πείτε...

— Θέλω να πώ αυτό που υπομιάζαθε άσφαλώς και σεις. Ότι κάποιος δυνατό, κάποιος άόρατο χέρι μάς την έφερε καταπλάγια για να μάς σπάση τα κόκαλα. Εύτυχώς που μάς έφύλαξε ο θεός. Ναι, φίλε μου Τζέφρεϊ, μάς έφύλαξε λέγω ο θεός. Κι' αφορμή

— πρως ν' άναψετε μία μεγάλη λαμπρότητα στο ναό της ένορίας σας για το θεό που γινε άπόψε. Λίγο άκόμα και θύματα νεκροί, με χαρμόμενα πητα τα κρανία.

— Έχετε δικήν. Δεν υπάρχει καμιά άμφιβολία. Κάπου έδώ γύρω παραμονεύει Έκείνος!...

— Σου το είπα και προηγούμενως. Σου είπα ότι άμφιβολία άν θα τόν βρούμε μέσα στο φέρετρό του κι' έξακολουθώ να έπιμένω στη γνώμη μου αυτή. Νά έφη πως το φέρετρό του θάναί άδεια.

— Θα συνεχίσουμε λοιπόν;

— Αν θα συνεχίσουμε, βεβαίως. Έκάθισα έδώ για να περδή ή τρυφή ή όποία, πολύ δικαίως, μάς είχε καταλάβει ύστερα απ' ό,τι συνέβη, κι' άπ' αυτό για να δώ μήπως ο κρότος της πτώσεως φέρει ως έδώ κανένα φύλακα του νεκροταφείου. Εύτυχώς όμως ή δεν άκούσαμε ή φοβόμαστε να έρθουν. Θα ρθουν όμως ούτως ή άλλως το πρωί, θα δούν τί συνέβη, θα τούς γεννηθούν νέες έρωσεις και Κύριος οίδα τί μέτρα θα λάβουν. Γι' αυτό πρέπει να τελειώνουμε τώρα.

Έμπρός!...

Ο καθηγητής σηκώθηκε ύψους. Έκαμα το ίδιο, μα πριν προχωρήσουμε ρώτησα:

— Αν όπως λέτε ο Στήβενς δεν βρίσκεται στο νενοτάφιο ποιος ο λόγος να το άνοίξουμε;

Ο καθηγητής Ουίλλιαμ κούνησε το κεφάλι του, στήριξε το χέρι του στον ώμο μου και μου άπάντησε:

— Πρέπει, φίλε μου... Πρέπει... Νομίζεις λοιπόν πως κι πιάζω άδικα; Έμπρός, άς μη χάνουμε καιρό. Έλα μαζί μου να θα δής. Άλλωστε έχουμε φτάσει πια στο τέλος. Μερικά χιτμήματα άκόμη και ή πλάκα θα βγί από τη θέσι της. Άκούσε θηρό με...

Πλησίασαμε πάλι με προφύλαξι στο νενοτάφιο και έστησαμε. Ο καθηγητής δεν είχε άδικο. Έφτασαν μερικά χιτμήματα άκόμα και ή πλάκα του νενοταφίου έφυγε απ' τη θέσι της.

Σταθήκαμε τότε άκίνητοι ένω ή καρδιά μας χτυπούσε, πν πούσε δυνατά...

Βρισκόμαστε έμπρός στο φέρετρό του Στήβενς!...

28 Ιουνίου 1928

28 Ιουνίου 1928

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

673

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ, ΜΥΣΤΗΡΙΟΝ, ΓΟΙΓΓΕΙΑ...

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

Ο ΚΡΕΜΑΣΜΕΝΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

ΤΑ ΜΕΤΑ-ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Ο Χαιρεμαρίας και οι όπλοφόροι του δεν άγνησαν να φτάσουν στον πύργο του Κοντοσταύλου Μοντιμορανσύ, όδηγόντες δέσμιον τόν κόμητα Ράφ Κανδάλ, τόν υποτιθέμενο δολοφόνο του μαρκησιού Βάτσα.

Έκει ο Χαιρεμαρίας όδηγησε κι' έκλεισε τόν κόμητα σ' ένα ύγρο και σκοτεινό υπόγειο. Στην πόρτα στεκόταν ένας δεσμοφυλάκας μ' ένα φανάρι στο χέρι. Ο Κανδάλ άνατρίχισε βλέποντας που θα τόν έκλειναν, μα δεν έβγαλε λέξη. Κάθισε πάνω σ' ένα σωρό άχυρών, όταν έμεινε μόνος, έσκυψε το κεφάλι του άνάμεσα στα χέρια του και βυθίστηκε σέ θλίβερους σισμασμούς.

Ο Χαιρεμαρίας έτρεξε ίσπετα στην μεγάλη αίθουσα του πύργου ν' άναγγέλει στον Κοντόσταυλο την δολοφονία. Ο Μοντιμορανσύ καθόταν σέ μία πολυθόνη κι' έπαιζε με το κομπολόγι του.

— Τι νέα; ρώτησε το Χαιρεμαρία όταν τόν είδε να παρυσάζεται μπροστά του.

— Έχω ένα σπουδαίο νέο να σας άνακινώσω...

— Καλό ή κακό;

— Κακό για τη θρησκεία...

— Πάτερο ήμων! Λέγε λοιπόν γρήγορα, γιατί με κάνεις να άν πορνώ...

Ο μαρκήσιος Σίμων Βάτσας έδολοφονήθη σήμερα μπροστά στην πόρτα του Έρυθρού Καπτελιού...

Ο Κοντόσταυλος έγινε πελιδνός και επανέλαβε με μία φωνή ύποκοψη, που μόλις άκούγονταν:

— Έδολοφονήθη!

— Σχεδόν μπροστά στα μάτια μας, άφέντη.

— Και ο δολοφόνος θα έξφυγε χωρίς άλλο.

— Όχι, ή θεία δικαιοσύνη δεν έπέτρεψε να μείνι ένα τόσο άποτρόπαιο κακούργημα άτιμώρητο...

Επιάσαμε το δολοφόνο επ' αυτοφώρ.

— Α! ψιθύρισε ο Μοντιμορανσύ μ' άμφιβολία, όπτε τόν πιάσατε;

— Ναι, άφέντη, έξακολουθήσε ο Χαιρεμαρίας, τόν έπιάσαμε. Λέγεται...

— Δέ θέλω να μάθω τ' όνομά του! τόν διέκοψε άπότομα ο δούξ.

— Ωστόσο, έκλαμπρότατε, είπε ο Χαιρεμαρίας τραγμένος από την άλλόκοτη αυτή ύποδοξη, νομίζω ότι έκάναμε καλά φερώνοντας τόν έδώ. Τόν έχουμε δεμένο κάτω στο υπόγειο...

— Έκάνατε πολύ άσχημα... Δέ μπορώ έγώ ν' άσχολύμαι για φόνους οι όποιοι δεν διεπράχθησαν στην δικαιοδοσία μου... Δεν δικάζω παρά μόνον τα εγκλήματα της περιφερείας μου. Πάστε λοιπόν τόν κολοφονόν αυτόν, πηγαίνετε τόν στον πύργο Βάτσα και παραδώστε τόν στον διοικητή της φρουράς. Έλα, φύγε γρήγορα!...

— Υπακούω άμέσως, έκλαμπρότατε... Δεν θέλετε όμως να δείτε πριν φύγουμε το μεγάλο αυτό κακούργο;...

— Όχι! Όχι! Έκατό φορές όχι! φώναξε ο Κοντόσταυλος που είχε γίνει μανιώδης, νομίζοντας ότι είχε συλληφθή ο πιαγμένος δολοφόνος Ροβέρτος Κέρο. Δεν θέλω να τόν δω! ό ύγε μισός, άνόητε, μαζί με τόν ένοχο σου, γιατί άλλωώς θα τάξω να σας κρεμάσουν και τους δυό...

Ο Χαιρεμαρίας ύποκλήθηκε, έκανε κανονική μεταβολή και τράβηξε προς την πόρτα. Τη στιγμή όμως που έτοιμαζόταν να βγί έξω, ο Κοντόσταυλος, τόν όποιου τα νεύρα έρεσαν έξαφνα, τόν κάλεσε κοντά του και τού είπε:

— Ο μαρκήσιος Βάτσας και έγώ δεν είμαστε φίλοι. Τώρα όμως κι' άν πέθανε δεν έχω στην καρδιά μου άλλο αίσθημα από τη λύπη του για το θάνατό του. Κάθε μου μίσος έσβυσε. Δεν μένει τίποτε πια στή μνήμη μου απ' το παρελθόν. Πηγαίνε λοιπόν, ά-έτοιμη κύριε Χαιρεμαρία, και μην παραιοείπης να πής στους ανθρώπους τού μιχαρίτου, ότι μόλις μπορέω,

Ένας δεσμοφυλάκας στεκόταν εκεί μ' ένα φανάρι στο χέρι.

μ' τη βοήθεια του Θεού, να καβαλλήσω το ζλόγο μου θα πάω κι' ο ίδιος στον πύργο για να παραλάβω την κόρη του... Από τη στιγμή αυτή πρέπει να τη θεωρούν ως κόρη δική μου...

Ο Χαιρεμαρίας έκανε δεύτερη ύποκλιση και είπε:

— Είστε άγαθός, σαν τόν άγαθό Σαμαρείτη.

Και βγήκε από την αίθουσα.

Τη στιγμή όμως που έκλεινε πίσω του τη μεγάλη πόρτα, μ' άλλη μικρότερη παραπέρα άνοιξε άθροβα και παρονιάστηκε ο Ροβέρτος Κέρο.

Ο μαρκήσιος βλέποντάς τόν στάθηκε σαν άποσβολομένος. Δεν ήθελε να πιστέψη στα μάτια του.

— Σύ! ψιθύρισε. Σύ! ο Ροβέρτος!

— Βέβαια, άπάντησε ο νέος πλησιάζοντας. Μα γιατί λοιπόν σας έαφνιάζει ή παρουσία μου...

— Έξφυγες λοιπόν; Τόσο το καλύτερο!... Πρέπει να κρυφής, να κρυφής όσο μπορείς γρηγορώτερα...

— Δεν σας καταλαβαίνα, έκλαμπρότατε... Γιατί άσχολείστε μ' έμένα; Έσρετε ότι έρρονέθη ο μαρκήσιος Βάτσας;

— Μ' έρωτάς άν τó έξω! φώναξε ο μαρκήσιος ενώνοντας τα χέρια του.

— Και χωρίς άλλο όλ' οι πόθοι σας έπραγματοποιήθηκαν από το άρροδόκητο αυτό γεγονός...

— Ίσως! άπάντησε ύποκοφα ο δούξ.

Ο γορματευός δάκασε τα χέρια του και είπε:

— Χθές όμως μιλούσατε διαφορετικά...

— Αυτό δεν έχει σημασία. Ο αυτοκράτωρ Μαξιμίνο, καθώ: μου έλεγε ο εφημέριός μου, είχε διατάξει πολύ σπρά τούς ανθρώπους του, να μην έκτελούν τάς διαταγές που τούς έδινε όταν ήταν μεθυμένος...

— Εσείς όμως δεν είσαστε χθές μεθυμένος. Ήμουν μπροστά την ώρα που τρώγατε και δεν σας είδα να πίνετε παρά μόνο νερό καθυρό...

— Τό μίσος μεθάει σαν το κρασί.

Ο Ροβέρτος άκούγοντας τα λόγια αυτά έγινε κατ'άχλωμος σαν τόν κύριό του.

— Έτσι λοιπόν, είπε, ένω χθές είχατε επιθυμήσει το θάνατο του έχθρού σας, σήμερα μετανοείτε;

— Ναι, ναι, μετανοώ.

Κι' άν χθές που επιθυμούσατε τόν θάνατο του έχθρού σας, και ευχάσατε να συμβί με κάθε τρόπο, σας άκουγε κανένας απ' τούς πιστούς σας ύπηρέτας και φρόντιζε να σας απαλλάξη απ' τόν έχθρόν αυτόν σκοτώνόντας τόν, άν τόκαμε αυτό νομίζοντας πως θα σας ευχαριστούσε, σήμερα που τó μετανοώσατε θα τόν τιμωρούσατε για την πράξη του, γιατί έδολοφόνησε δηλαδή τόν μαρκήσιο Βάτσα;

— Βεβαίως. Θα τόν θεωρούσα κακούργο και θα τόν κρεμούσα!

Ο Ροβέρτος χαμοέλασε και είπε:

— Λοιπόν, αιδέντα, μπορείτε να είστε ήσυχος. Ο δολοφόνος θα κρεμαστή...

Ο Κοντόσταυλος νινάχηκε άπότομα μέσα στην πολυθόνα του, γούλωσε τα μάτια του και φώναξε:

— Εί! Τι είπες άθλιε! Για έαναπέστο...

— Είπα, αιδέντα, πως ο δολοφόνος θα κρεμαστή!

— Πάτερο ήμων!... Ο έν τούς ούρανοις!... Τρελλάθηκες δυστυχισμένε! Τι είν' αυτό που λές; Θέλεις δεν άποδοθείς στο δήμο έκουσίας; Είσαι τρελλός!...

Ο Ροβέρτος Κέρο κύταξε τόν Μοντιμορανσύ με ύφος ελλικρινεστάτης έκλήψεως, που θα τó ζήλευσε κι' ό καλύτερος ή ύποκοίος και τού είπε:

— Με άμείψετε ως δολοφόνο του μαρκησιού Βάτσα, αιδέντα; Θέω μου, τί άδικία!... Εγώ δολοφόνος!... Ποτέ!...

Ο Κοντόσταυλος τάχε χαμένα. Δεν ήξερε τί να πιστέψη. Τού μιλούσε ελλικρινώς ο γορματευός του; Τού έλεγε ψέμματα; Κατόπιν να ύποκρίνεται λοιπόν με τέση τέχνη; Αν δεν έδολοφόνησε αιδός τόν Βάτσα, τότε, ποιος τόν έδολοφόνησε;

Από τίς σχέσεις του αυτές τόν απέσπασε ή φωνή του Ροβέρτου, ή όπια είχε πάρει τώρα μία ύποκτη γλυκύτητα:

— Αιδέντα, είπε ο γορματευός του, θυμάστε τί συζητού είχαμε χτες τη νύχτα; Μου δηλώσατε ρητός ότι θα είσαστε εύτυχής άν ο μαρκήσιος Βάτσας δεν έφτανε σήμερα στον πύργο σας.

— Ε, κι' έπειτα!...

Τα λόγια σας, αιδέντα, μου έκαναν μεγάλη έντύπωση. Έσρετε βέβαια πως είμαι άποσπομένος... Πήγα λοιπόν στο δωμάτιό μου κι' άρχισα να σκέπτομαι πως θα μπορούσα να σας ευχαριστήσω. (Άκολουθεί)

ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ ΣΤΟ "ΜΠΟΥΚΕΤΟ".

"ΠΟΛΥΑΓΑΠΗΜΕΝΗ".

Γλυκύτατον και περιπαθέστατον έρωτικόν

μυθιστόρημα.

ΑΠΟ ΤΙΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ ΤΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΟΥ

Η ΑΥΤΟΚΡΑΤΕΙΡΑ ΤΗΣ ΦΡΙΚΗΣ

Κοντά στο κρεβάτι ενός έτοιμοθανάτου Αυτοκράτορα. Ο δήμιος με το πυρωμένο σίδερο. Σπαραχτική οικγενειακή σκηνή. Ο Ρωμανός 'Αργυρός και η γυναίκα του. Ζωή και Θεοδώρα. Η σκεπτική ψυχή της Ζωής. Το άγρο δηλητήριο και η δολοφονία μέσα στο λουτρό. Οπου ένας θαλαμηπόλος αναγορεύεται Αυτοκράτωρ. Θάνατος εις τὸν Καλαφάτη! κλπ.

ΤΗ Βυζαντινή εποχή, που είνε ὅλη αἷμα καὶ δάκρυα, ἡ μορφή τῆς Αυτοκρατορίας Ζωῆς κατέχει μιά ἐξαιρετική θέση... φρίκης.

Ἦταν κόρη τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Η' καὶ ἀδελφὴ τῆς ἱστορικής Θεοδώρας. Γυναίκα φιλόδοξη καὶ τρομερὰ φιλήδονη αὐτὴ ἡ Ζωή. Ὅταν ὁ πατέρας τῆς Αυτοκράτορος Κωνσταντίνου ἐνοίκωσε διὰ τὴν πεδὴν ἐδῶσε διαταγὴ σ' ἕναν αὐλικὸ νὰ τοῦ φέροι ἀμέσως τὸν πατρικίον Ρωμανὸν 'Αργυρὸν ἢ 'Αργυρόπουλον. Ἦταν φημισμένος στὴ βυζαντινὴ κοινωνία ὁ πατρικίος αὐτός: Πλούσιος, πολὺ μαρφομένος, σχολιαστής τοῦ 'Αριστοτέλη καὶ τοῦ Πλάτωνος, εἶχε καὶ στρατηγικὴν ἱκανότητα... Ὁ ἐτοιμοθάνατος Αυτοκράτωρ, ἐπειδὴ δὲν εἶχε ἀρσενικὸ παιδί, γιὰ νὰ τοῦ ἀφήσῃ τὸ θρόνον, σκέφτηκε νὰ κἀν διαδοχὴ τοῦ τὸν 'Αργυρὸ καὶ τοῦ λέει: ἡ νὰ δεχθῇ τὸ θρόνον καὶ μαζί μ' αὐτὸν νὰ κἀν γυναίκα ἐν' ἀπὸ τὰ κορίτσια τοῦ, ἡ ἂν ἀρνηθῇ, νὰ χάσῃ τὸ φῶς τοῦ. Ὁ δήμιος ἦταν ἐτοιμὸς—πρὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου—νὰ τοῦ κἀν τὰ μάτια μ' ἕνα πυρωμένο σίδερο!

'Αλλ' ὁ Ρωμανὸς 'Αργυρὸς ἦταν παντρεμένος καὶ μάλιστα ἐξακολουθοῦσε νὰ λατρεῖν τὴν ὥραία καὶ ἐνάρετη γυναίκα τοῦ 'Ελένης.

— Ὅχι! Ὅστε τὸ θρόνον τοῦ Βυζαντίου θέλω, φωνάζει, οὔτε καμμιὰ ἀπὸ τίς δύο βασιλοπούλες! Προτιμῶ νὰ τυφλωθῶ, ἀκόμη καὶ νὰ πεθάνω, παρά νὰ στερεθῶ τὴν γυναίκα μου!

'Αλλ' ἡ 'Ελένη, πού ἐλάτρευε τὸν ἄντρα τῆς, δέχεται νὰ θυσιάσῃ αὐτὴ. Γονατισμένη, παρακαλεῖ τὸν ἄντρα τῆς νὰ ὑποκύνη στὴν αυτοκρατορικὴ διαταγὴ καὶ νὰ συγκατατεθῇ στὸ χωρισμὸ τους. Καὶ ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐξακολουθοῦσε ν' ἀρνιέται, ἡ 'Ελένη, χύνοντας ποτὶ τὰ πόδια τῆς, κάνει μιά χειρονομία θυσίας: Κόβει σὺρριζὰ τὰ πλούσια μαῦρα μαλλιά τῆς, φορεῖ μαῦρο ἄσσο καὶ λέει:

— Ρωμανέ, ἀγαπῆτέ μου σύζυγε, ἐγὼ πηγαίνω σὲ μοναστήρι καὶ εἰμαι πρὸ εὐτυχισμένη πού εἶσαι σὺ ὡς τὰ μάτια σου καὶ ὥστε αὐτὴ τῇ ζωῇ σου, παρὰ ἂν γινώσκουν κοντὰ σου Αυτοκράτειρα!.. Ζήσε εὐτυχισμένη, ἀγαπῆτέ μου σύζυγε!..

Στὴ δραματικὴ αὐτὴ σκηνὴ ἦταν μπροστά καὶ ἡ Θεοδώρα, ἡ ὁποία τόσο συγκινήθηκε, ὥστε ἔδῃ λωσε διὰ αὐτὴ τοῦλάχιστον δὲ θέλει νὰ χωρίσῃ ἐνὰ τέτοιο ταλαιπωρημένο ἀνδρόγυνον. Δὲν ἦταν ὅμως τῆς ἴδιας γνώμης καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς ἡ Ζωή: Αὐτὴ δέχτηκε μ' εὐχαρίστησιν τὸ θελκτικὸ Ρωμανὸ καὶ τὸν τίτλο τῆς 'Αυγούστας'. Καὶ ἀποφασίστηκε ὁ γάμος.

Ὁ Πατριάρχης—ἂν καὶ ὑπῆρχε συγγένεια μεταξὺ τῶν μελλοντικῶν—τοὺς ἐστεφάνωσε. Ἡ Θεοδώρα ἀπεδοκίμασε ζωηρῶς τὴ διαγωγὴ αὐτῆς τῆς ἀδελφῆς τῆς, καὶ ἡ Ζωὴ τότε, φρενιασμένη, κατηγόρησε τὴ Θεοδώρα διὰ ἐνέχεται σὲ μιά συνομιλία κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Αυτοκρατορικοῦ συζύγου τῆς καὶ τὴν ἔδωκε ἀπὸ τὸ Παλάτι.

Μόλις ἀνέβηκε στὸ θρόνον ὁ Ρωμανὸς 'Αργυρὸς, ἄρχισε νὰ εὐεργετῇ τὸ λαὸ τοῦ. Ἐβγάλε ἀπὸ τίς φυλακὰς τοὺς καταδικασμένους γιὰ δημόσια χρέη, ἐμοίρασε ἐλεημοσύνης γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ πεθεροῦ τοῦ Κωνσταντίνου καὶ προσπαθοῦσε νὰ ἐπανορθώσῃ κάθε ἀδικία. Ἐμαθε διὰ τὸν γυναικαδέλφον τοῦ Βασίλειος ὁ Σκληρὸς εἶχε τυφλωθῇ ἀδίκως, κατὰ διαταγὴ τοῦ Κωνσταντίνου Η' καὶ ἐξορίσθῃ. Ὁ 'Αργυρὸς τὸν φέρονε στὰ 'Ανάκτορα, κ' εἶσι, τυφλὸ, τὸν ὀνομάζει Αὐλάρχη τοῦ. Ἀνακαλεῖ ἀπὸ τὴν ἐξορία κ' ἄλλους πολιτικούς κατὰδικούς καὶ γενικῶς δεικνύει λαμπρὸς ἡγεμόν.

'Αλλ' ὁ Ρωμανὸς δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρει τὸ χωρισμὸ ἀπὸ τὴν 'Ελένην τοῦ. Ὁ θρόνος στὸν ὁποῖον καθότανε ἦταν γι' αὐτὸν ἀναμμένα κάρβουνα. Μαράζωνε λοιπὸν μέρα μετὰ τὴν ἡμέρα, ἀρρώστησε, καὶ τότε ἡ Ζωὴ ἀνέλαβε τὴ διακυβέρνησιν τοῦ Κράτους. Ἡ σκληρὴ γυναίκα ἄρχισε ἀμέσως τὴν τρομοκρατίαν. Μέσα στὴ φυλακὴ ἦταν κλεισμένοι ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐπιφανεῖς τοῦ Βυζαντίου, ὁ Κωνστ. Διογένης. Ἡ Ζωὴ τὸν συκοφαντεῖ διὰ καὶ ἀπὸ τὴ φυλακὴ συνομιλεῖ μετὰ τὴ Θεοδώρα ἐναντίον τοῦ θρόνου. Ὁ φυλακισμένος, γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὰ βασανιστήρια, αὐτοκτονεῖ. Καὶ ἡ Ζωὴ, συμπληρώνοντας τὴν ἐκδίκησιν τῆς, ἀναγκάζει τὴν ἀδελφὴ τῆς Θεοδώρα νὰ κλεισθῇ σὲ μοναστήρι!..

Μισόκοιττὸ τώρα πειὰ ἡ Ζωὴ, ἀλλὰ πάντα ζωηρὴ, ἐρετεύεται καὶ ποῖον Μιχαὴλ Παφλαγόνα, ἀδελφὸ

ἐνὸς εὐνοῦχου τῶν 'Ανακτόρων. Παίρνει λοιπὸν τὸν ὄραον αὐτὸ Μιχαὴλ στὸ Παλάτι καὶ τὸν ὀνομάζει ἀρχιθαλαμηπόλον τῆς, μετὰ σκοπὸ νὰ τὸν ἀνεβάσῃ ἀργότερα καὶ στὸ Θρόνον.

'Αλλὰ μιά ἀδελφὴ τοῦ Αυτοκράτορος 'Αργυροῦ, ἡ Παυλίχρη, πού ἤξερε τὰ μυστικὰ τῆς, καταγγέλλει στὸν ἀδελφὸ τῆς τὰ ἱκλιματικὰ σχέδια τῆς γυναίκας τοῦ. Καὶ τότε ἡ Ζωὴ ἀλλάζει τὴν ἐνέργειάν. Ποτίζει τὸν Αυτοκράτορα βραδύ δηλητήριο, κ' ἐπειδὴ ὁ θάνατος δὲν ἐρχότανε ὅσο γρήγορα ἐπιθυμοῦσε ἡ ἐνοχὴ σύζυγος, δὴ ἐμπιστοὶ δοῦλοι τῆς ἀνέλαβαν νὰ βάλλουν τέλος στὴ φρίκη αὐτὴν οἰκονομικῶς τραγωδία, πού παιζότανε τόσο καιρὸ βροχὰ μέσα στὰ χρυσόλαμπρα Βυζαντινὰ παλάτια.

Οἱ δύο δοῦλοι μπαίνουν ἕνα πρῶτ' ὁ δὲ δυστυχὴς Ρωμανὸς ἔπειρνε τὸ λουτρό τοῦ καὶ τὸν πνίγων μέσα σὺν τῷ μανί. Ἡ ἀναδέσταια Ζωὴ, ἐνὸς ἡντὸν ἀκόμη ζεστὸ τὸ λείψαν τοῦ ἀνδρὸς, στολίζει τὸν ἐσθρὸν τῆς μετὰ τὴν αὐτοκτονίαν διάσημα, καὶ φορεῖ τὸ Στέμμα καὶ συγκεντρώνοντας τοὺς δούλους τοῦ Παλάτιου στὴν Αἴθουσα τοῦ Θρόνου, ἀναγορεύει τὸν ἀρχιθαλαμηπόλον τῆς Αυτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου!

Καὶ ἡ νύχτα τῶν ἐγκλημάτων συνεχίζεται: Πρὶν ἀκόμη ἔμπροσθεν, ἡ Ζωὴ προσκαλεῖ στὸ Παλάτι τὸν Πατριάρχη 'Αλέξιο, πού δίνει ἀφθονὰ χρήματα, καὶ τὸν καταφεύγει νὰ τὴν παντρεύῃ μετὰ τὸν Μιχαὴλ. Ὁ Πατριάρχης εὐλογεῖ τοὺς ἀνοήτους αὐτοὺς ἔργατα, ἐνὸς τὴν πλάνη σάλα βρῆσκαται ἄταφο τὸ πτώμα τοῦ Ρωμανοῦ!..

Τὴν ἄλλη μέρα, ὁ Βυζαντινὸς λαὸς, ὁ κουρασμένος καὶ ἐκτεταμένος, τ' ἀκούσε δὴ αὐτὰ μ' ἀδιαφορίαν. 'Αλλ' ὁ νέος Αυτοκράτωρ, πού τοῦ καλάρωσε ὁ θρόνος, ἄρχισε νὰ φοβᾶται τώρα τὴν ἀστυρία τῆς Ζωῆς. Ὁ ἐνδοξὸς ἀδελφὸς τοῦ 'Ιωάννη: τοῦ ψιθυρίζει ὀλοένα σ' αὐτὴν:

— Πρόσεξε νὰ μὴν πάθῃς καὶ σὺ τὰ ἴδια μετὰ τὸν προκατόχου σου!.. Ἡ γυναίκα αὐτὴ εἶνε ἐπικίνδυνη!

Καὶ ὁ Μιχαὴλ—πού εἶχε καταρτίσει ἕνα σπουδαῖο σῶμα ἀπὸ χαφιέδες καὶ σωματοφύλακες—δὲν παρήκρινε μόνον ν' ἀπαρτίσῃ ἀπὸ τὴ Ζωὴ καὶ αὐτὸν ἀποκρίσῃ καὶ ἐξουσία, ἀλλὰ καὶ τὴν περιφύγει σωματικῶς μέσα στὰ ἰδιαιτέρως διαμερισμένα τῆς. Μεταβαλε γι' αὐτὴν τὸ Παλάτι σὲ φυλακὴ. Μία μέρα, πού ἡ Ζωὴ θέλησε νὰ βγῇ ἔξω, ὁ ἀρχηγὸς τῆς σωματοφυλακῆς τὴν ἡμποδίζει:

— Κατὰ διαταγὴ τοῦ Αυτοκράτορος, Ἀντιόχου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐξέλθῃς τοῦ Παλάτιου!

Καὶ ἡ Ζωὴ καταντροπιασμένη, ἀνίσχυρη, ἐξέρχεται πάλι στὰ δομᾶτιά τῆς.

Πέρασαν εἴκοσι ἑπτὰ χρόνια. Ὁ βίος τῆς Ζωῆς ἦταν τυραννικός. Τέλος, τὴν ἐπληγίστηκε ἡ Νόσος καὶ ὁ Μιχαὴλ ἀρρωσταίνει βαρεῖα. Ὅταν ἐνόησε νὰ πλησιάσῃ τὸ τέλος του, μετανόησε γιὰ τὰ ἐγκλήματα τοῦ καὶ καλεῖ τὸν ἀδελφὸν τοῦ:

— 'Ιωάννη, τοῦ λέει, πεθάνω καὶ ἡ συνείδησί μου εἶνε βαρεῖα! Τὴν ἀδίκησά τῇ Ζωῇ, τὴν ἐξορίσθισα!..

Ὁ παμπόνηρος εὐνοῦχος ὀρχίζεται τώρα νὰ τὰ χρειάζεται. Ἐλπίζοντας διὰ τὸ ἀδελφὸν τοῦ πεθαίνει καὶ διὰ τὴ βασιλικὴ ἐξουσία δὲ ξαναπέσῃ στὰ χεῖρα τῆς Ζωῆς, (ἡ ὁποία σ' αὐτὸν, δίχως ἄλλο, δὲ ἐσποῦσε τὴν ἐκδικητικὴν τῆς μανίαν), θέλει νὰ ἐξαφαιλέσῃ. Συμβουλεύει λοιπὸν τὸν ἀρρωστὸ Αυτοκράτορα νὰ καλέσῃ τὴν Ζωὴν, νὰ τῆς ζητήσῃ μετὰ δάκρυα συγχώρεσιν, ἀλλὰ συγχώρεσιν νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ υἱοθετήσῃ ἕναν ἀνηγνὸν του, Μιχαὴλ ἐπίσης ὀνομαζόμενο καὶ γνωστὸ στὸ λαὸ μετὰ τὸ παρατσούκλι Καλαφάτης.

Στὶς 10 Νοεμβρίου 1041 ὁ Μιχαὴλ ὁ Παφλαγὸν πεθαίνει, καὶ ὁ Μιχαὴλ ὁ Καλαφάτης ἀνεβαίνει στὸ Θρόνον. Εἶνε ὅμως μνηστὴς καὶ ἀπὸ τὸ λαὸ καὶ ἀπὸ τὴ Ζωὴ. Ὁ νέος Αυτοκράτωρ δὲν ἀρνεῖται νὰ καταλάβῃ τὰ αἰσθητικὰ αὐτὰ τῆς θεικῆς μητέρας τοῦ, καὶ γιὰ νὰ τὴν ταπεινώσῃ, διατάζει καὶ τῆς ἐνορίζουν τὸ κεφάλι μετὰ σκοπὸ νὰ τὴν στελεχίσῃ ὁ ἕνας μοναστήρι, στὴ νῆσο Πρωτό, ὅπου ἦταν ἐξοριστὴ καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς Θεοδώρα. Ἐκείνη διατάζει τὴν καθάρσιν καὶ τὸν περιορισμὸ τοῦ Πατριάρχη 'Αλέξιο. Ἐπειτα βάζει τυμπανιστὰς καὶ σαλπιγκτὰς νὰ συναγῇ ὁ λαὸς γιὰ νὰ μάθῃ τίς σπουδαῖες αὐτὲς ἀποφάσεις τ' ὅ νένου Αυτοκράτορα, ἀπὸ τὸ ἴδιο τοῦ στομάχου.

Ἀπειρὸς λαὸς συνάχθηκε κάτω ἀπὸ τὸ Παλάτι μὴν ἔχοντας γιὰτὶ τὸν καλοῦν. Ὁ ἐπαρχὸς τῆς πόλεως 'Αναστάσιος φανερώματα στὸν ἐξῶστη, ἐστύλιζεν μιά περγαμνὴ καὶ ἀρχίζει νὰ διαβάζῃ τὴν Αὐτοκρατορικὰ διατάγματα. 'Αλλ' ἡ Ζωὴ, ἔπειτα ἀπὸ τὰ τόσα παθήματά τῆς, εἶχε κινήσῃ τὴ συμπάθεια τοῦ λαοῦ. Τὰ πλήθη, μόλις ἀκούσαν τὴ

ΤΑ ΠΑΡΑΘΕΝΑ

ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ

Σ' ἕνα στρατιωτικὸ νοσοκομεῖο τοῦ Παρισιοῦ πέθανε τελευταῖος ἕνας Σεναγιάδης στρατιώτης. Λίγα λεπτά μετὰ τὸν θάνατό του διεδόθη σ' ὅλο τὸ νοσοκομεῖο πὺς τὴν ὥρα τοῦ θανάτου τοῦ πέθανε ἀπὸ μέσα του... τρία κοράκια!

Κατόπιν αὐτοῦ ὅλοι φυσικὰ ὁ ἄρρωστος τοῦ νοσοκομείου ἐτρομοκρατήθηκαν ἀπὸ τὸ φόβο τους καὶ ἡ ἀρχινοσοκόμος ἀναγκάστηκε νὰ πᾶν στὸν διευθυντὴ νὰ τοῦ ἀναγγεῖλῃ τὸ ἀπίστευτο γεγονός.

— Τί τρέλλες εἶνε αὐτές! εἶπε θυμωμένος ὁ διευθυντής. Τὰ εἶδες σὺ τὰ κοράκια μετὰ τὰ μάτια σου;

— Ὅχι, μὴν τοῦ εἶπε ὁ νοσηκός τῆς ὑπηρεσίας.

— Πήγαινε νὰ μοῦ τὸν φέρῃς.

Ὁ νοσηκός παρουσιάστηκε ἀμέσως πρὸ τοῦ διευθυντοῦ κατατρομαγμένος.

— Εἶδες τὰ τρία κοράκια; τὸν ρώτησε ὁ διευθυντής.

— Ὅχι, τρία, κ. διευθυντή, ἀπάντησεν αὐτός. Δυὸ μόνον ἦσαν. Μὰ κ' αὐτὰ δὲν τὰ εἶδα ἐγὼ ἀλλὰ ὁ σύντροφός μου Νοέλ.

— Πήγαινε γρήγορα νὰ μοῦ φέρῃς τὸν Νοέλ καὶ ὅλους τοὺς ἄλλους συναδέλφους σου, διέταξεν ὁ διευθυντής. Πρόετι, ἐπὶ τέλος, νὰ ἀνακαλύψωμε ποιὸς τὰ εἶδε πρῶτος τὰ κοράκια αὐτά.

Σὲ λίγο παρουσιάσθη πρὸ τοῦ διευθυντοῦ ὅλο τὸ προσωπικὸ τοῦ νοσοκομείου. Καθένας ἀπ' αὐτοὺς ἐξεταζόμενος ἔλεγε πὺς δὲν εἶδε τίποτε ὁ ἴδιος καὶ πὺς τ' ἀκούσε ἀπὸ κάποιον ἄλλο! Ἡρθε ἔτσι καὶ ἡ σειρά τοῦ τελευταίου νοσηκίου, Φιμόνιου ὀνομαζομένου, ὁ ὅποιος ἦταν παρὼν ὅταν ἐξερύχθη ὁ Σεναγιάδης κ' ὁ ὅποιος εἶπε στὸν διευθυντὴ:

— Δὲν εἶπα τέτοιο πράγμα κ. διευθυντή. Εἶπα μόνον πὺς εἶδα τὸ Σεναγιάδην νὰ βγάξῃ ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ ὅταν πέθανε κατὰ πρῶτον μαῦρο σὰν κοράκι!..

ΟΙ ΣΥΝΔΕΔΕΓΜΕΝΟΙ

Σὲ μιά ἐσπερίδα κάποιος ἐρασιτέχνης πιανίστας παίζει ἐλεεινὰ ἕνα κομμάτι τοῦ Γκουνῶ. Ὅταν τελείωσε, ὅλοι σηκώθηκαν καὶ πῆγαν νὰ τὸν συγχαροῦν. Κάποιος ὅμως καθῶς τοῦ ἐσφίγγε τὸ χεῖρ τοῦ εἶπε:

— Σὰς συγχαίρω, συνάδελφε.

— Πῶς; ἐρωτᾷ ὁ ἐρασιτέχνης, εἰσθε καὶ σεις μουσικός;

— Ὅχι! εἰμαι χειρουργός!

ἔμειλε νὰ συμβῇ, ἐπανεστᾶτησαν. Φωνὲς ἀγανακτικῆς ἀντίτησαν ἐναντίον τοῦ λαομυσήτου Αυτοκράτορος:

— Κάτω ὁ κακοῦργος Μιχαὴλ! Κάτω ὁ Καλαφάτης! Ζήτω ἡ Ἀντιόχου Ζωὴ! Ζήτω ἡ Θεοδώρα!..

Σπαθὰ καὶ τσεκούρια ἀστράφταν στὸν αέρα. Ὅλο τὸ κρυφὸ μίσος ἐναντίον τοῦ ἀσχημοῦ Καλαφάτη ἐξέσπασε ἀσυγκράτητο, σὰ χείμαρρος, ἀναποδογυρίζοντας τὰ πάντα. Ἐνα μέρος τοῦ πλήθους τρέχει, ἀπελευθερώνει τὴ Ζωὴ καὶ τὴ Θεοδώρα, τίς ἀνακηρύττει καὶ... τίς δύο αυτοκρατορίσσες του καὶ καθάρει τὸν Καλαφάτη! Στὸ μεταξὺ, γύρω ἀπὸ τ' Ἀνάκτορα συγκεντρώνονται ἄλλα πλήθη:

— Θάνατος στὸν Καλαφάτη!.. ἀκούγονται ἄγριες φωνές.

Ὁ Αυτοκράτωρ, πολιορκημένος, τρέμει τὴν ὀργὴν τοῦ ἐπαναστατήσαντος λαοῦ. Στέλνει κρυφὰ ἄνθρωπον καὶ ἐκεῖνός ἐλεος ἀπὸ τὴ θετὴ του μητέρα. «Γιὰ τὸ Θεό! Ἐλὰ στὸ Παλάτι νὰ με σώσῃς!» τῆς παραγγέλλει... Ἡ Ζωὴ τὸν εὐσπλαχνίζεται, τρέχει καὶ μπαίνει κρυφὰ ἀπὸ τὴν πίσω πόρτα τῶν Ἀνακτόρων. Ὁ Καλαφάτης κλαίοντας, τῆς φιλεῖ τὰ χεῖρα, τὴν λέει «μάνη» του, τὴν σκεπάζει μετὰ τὴ βασιλικὴ πορφύρα καὶ τὴν παρουσιάζει στὸ λαὸ:

— Ἰδοὺ ἡ Ἀντιόχου Ζωὴ!

Ἀλλὰ τὰ πλήθη εἶνε πειὰ φρενιασμένα. Βλέποντας τὸ ξουρωμένο κεφάλι τῆς Ζωῆς καὶ τὸ ταλαιπωρημένο τῆς πρόσωπο ἀγρυπνοῦν περισσότερο.

— Θάνατος στὸν Καλαφάτη! Θάνατος στὸν δήμιον! φωνάζουν.

— Θάνατος σὲ σὰς ἀρρεῖται! φωνάζει τότε καὶ κείνος. Καὶ διατάζει τοὺς σωματοφύλακες του νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ Παλάτι καὶ νὰ διαλύσουν τὸ λαὸ.

Καὶ τότε ἀρχίζει ἡ δεύτερη πράξις τῆς τραγωδίας, τὴν ὁποῖαν δὲ διηγηθούμε στὸ ἐπόμενο φύλλο.

Ὁ Ἱστορικός

Η ΦΤΟΧΕΙΑ ΚΑΙ Η ΔΥΣΤΥΧΙΑ

ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ἐνδοξοὶ συγγραφεῖς πού φοροῦν τῆς πείνας! Πέσο πούλη-θῇ!.. Ὁ 'Απολλεσθεὶς Παράδεισος τοῦ Μίλτωνος. Ὁ μέγας Σερβαντὲς... θαλαμηπόλος ἐνὸς Καρδινάλιου!.. Ὁ τραγικός Κορνήλιος πεθαίνει, χωρὶς νύχην εἶτε ἕνα πιάτο ζωοῦ!.. Ὁ διάβολος τὸ χαρτί, ἡ μελάνη, τὰ βιβλία, ἡ δόξα, εἶταν ἐγὼ πεινᾶ!.. Ὁ Ρουσσὸ κρεῖται χάριν οἰκονομίας καὶ τὸν καφέ τοῦ!..

Εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ κανεὶς τὴ φτώχεια καὶ τὴν δυστυχία, στὴν ὁποία ἐξῆσαν οἱ περισσότεροι τῶν μεγάλων συγγραφέων. Οἱ ἀνθρώποι αὐτοὶ τῶν ὁποίων τὸ ἔργον καὶ τὸ ὄνομα θὰ μείνουν ἀθάνατα στοὺς αἰῶνες, ἐγνώριζαν τὴν πρὸ φρικτὴ, τὴν πρὸ ἀβάσταχτη δυστυχία στὴ ζωὴ τους!..

Ὁ μέγας Ἀγγλὸς ποιητὴς Μίλτων ἐκοίτασε ἐπερβολικὰ γὰρ τὸ ἀριστοτέλειμά του ὁ ὁ 'Απολλεσθεὶς Παράδεισος. Ἀπὸ γύρισε μάτια δούλους τὸν ἐκδότη, ἦταν ἐτοιμὸς νὰ κἀν τὰ χειρόγραφα ἀπὸ τὸ θυμὸ καὶ τὴν ἀπογοήτευσί του, ὅταν ἐξαφνὰ θυμήθηκε πὺς δὲν εἶχε ἐπισκεφθῇ ἕναν ἐκδότη, ὁ ὅποιος ὀνομαζόμενος:

Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ καὶ αὐτὸν καὶ πῆγε ἀμέσως καὶ τὸν εἶδε. Ὁ ὅμιλινος τοῦ ἐπρόσφερε γιὰ τὸ ἔργο του δέκα λίρες στερελῆς, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως διὰ τὸ τοῦ ἐπληρώσει ἀμέσως τίς πέντε λίρες καὶ τίς ἄλλες πέντε διὰ τίς κατέβαλε μόνον... ἂν ἔβγαινε τὸ ἔργο καὶ σὲ δεύτερη ἐκδόσῃ!

Ὁ δυστυχὴς Μίλτων ἐδέχθη καὶ εἰσέπραξε τίς πρῶτες πέντε λίρες.

Ὁ 'Απολλεσθεὶς Παράδεισος, ἐξεδόθη λίγους μῆνες ἀργότερα καὶ ἐξαφνὰς τεραστίαν περιουσίαν ἐκδόθη ὁμιλινος, ὁ μέγας ὅμως ποιητὴς ἔμεινε μόνον μετὰ δέκα τοὺς λίρες! γιὰτὶ εἰσέπραξε κατόπιν φυσικὰ καὶ τίς ἄλλες πέντε!..

Ὁ Σερβαντὲς, ὁ περίφημος συγγραφεὺς τοῦ «Δὸν Κιχώτου», ἦταν τόσο φτωχός, ὥστε ἐπὶ τέλος, ἔχασε τὸ θάρος του κ' ἀναγκάστηκε νὰ δεχθῇ θέσι θαλαμηπόλου σὲ μέγαρο τοῦ καρδινάλιου 'Ακουαβόβα!..

Ἡ Αὐλὴ τῆς Ἰσπανίας, πού ἤξερε τὴ φιλολογικὴ ἀξία τοῦ Σερβαντὲς, δὲν ἐφρόντισε νὰ τὸν ὑποστηρίξῃ διόλου. Καὶ ὅμως ὁ ἴδιος ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Φίλιππος δὲς ἦταν ξετρελλαμένος μετὰ τὸν «Δὸν Κιχώτο». Διηγούνται μάλιστα καὶ τὸ ἐξῆς πεντικὸ ἀνέκδοτο:

Ἐνα καλοκαιριτικὸ ἀπόγευμα ὁ βασιλεὺς Φίλιππος εἶχε βγεῖ γιὰ νὰ δροσισθῇ στὸν ἐξώστη τοῦ παλατιοῦ τοῦ. Σαφνικὰ διέκρινε ἕναν φοιτητὴ, πού ἐδιάβαζε μετὰ μεγάλη προσοχὴ κάποιο βιβλίον καὶ καθετὸς ἔσκαζε στὰ γέλια.

— Ἡ δὲ νέος αὐτὸς τρελλάθηκε, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, ἡ διαβάζει τὸ «Δὸν Κιχώτο»!..

Τόσο μεγάλη ἦταν ἡ φήμῃ τοῦ ἔργου αὐτοῦ, τοῦ ὁποῖου ὁ συγγραφεὺς ποφόισε κυριολεκτικῶς τῆς πείνας!..

Ὁ 'Αριστοφάνης, ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Μαινομένου Ρεολάνδου», παραιοποῦσαν συχνὰ στὶς στήνές του γιὰ τὴ φτώχεια τοῦ. Εἶχε χτίσει ὁ ἴδιος ἕνα μικρὸ σπίτι καὶ σ' ἐκεῖνους πού τὸν ἐπείραζαν διὰ εἶχε φτιάξῃ μὴ τὸς δὲ μισοὶ φοιτῆται, ἐνὸς στὰ ἔργα τοῦ περὶ ἐργασίας μυθικὰ παλάτια, ἀπαντήσας:

— Εἶνε πολὺ εὐχολο νὰ μαζεύῃ κανεὶς λέξεις, γὰρ νὰ γράψῃ ἕνα βιβλίον, ὅπως εἰσὶν εἶνε καὶ δύσκολο τὸ νὰ μαζεύῃ πέτρες γιὰ νὰ χτίσῃ ἕνα σπίτι!..

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Ο ΝΤΑΗΣ

ΤΟΥ Χ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

(Συνέχεια και τέλος)

Έκεί τέλος ο Μπάης ετοιμάστηκε και μιά μέρα παρουσιάστηκε στους δρόμους πόντοπλος και αντάρτικα ντυμένος! Τώρα ή άλλη-θια είχε, πώς ο πόλεμος σχεδόν, είχε πλέον τελειώσει.

— Τό Κράτος έκαμε ανακοχή και όχι ο λαός! Διεμαρτύρητο ο Μπάης. Τό φιλότιμο, ρέ, δεν επιτρέπει την ειρήνη!

Και αποφάσισε την Κυριακή να φύγει.

Έβγαλε λόγο στο λαό, και κλάψαν όλες ή γυναίκες. Σύστησε

ότι όλοι πρέπει ν' άπαρηγοηδύνε έαυ-
τούς και νά τόν ακολουθήσουν. 'Η άλλη-
θια είχε ότι όλοι βρεθήκαν πρόθυμοι
νά τόν ακολουθήσουν αλλά... «ας ύπε-
ται ό αϊτίος!»

— «Έχουμε, τού είπαν, σίτλια, μα-
γκουφίες, γυναίκες και μικρά παιδιά!
Πού νά τ' αφήσουμε πίσω; Έσθ βλέ-
πεις, είσαι άλλο πράμα. Είσαι ένα ξε-
ρό κορμί.»

— Καλά ντέ, όποιος θέλει είπαμε,
εφώνασεν ο Μπάης. Πόλεμος είναι έδώ,
δεν είναι γιαπράνια νά τ' άγουμε!

Πρίν φύγει θέλησε νά δοκιμάση λί-
γο και την σκοπευτική του ικανότητα.
— Όλο τό χωριό τόν ακολουθούσε στην «Πέρα-Ράχη», πού θά
έφαινε! Έκει ένα δένδρο με μακρά κλωνάρια, σαν σουβλιά,
στεκότανε, τρεμονώνοντας τις πράσινες και τρυφερές κορφές του
στόν ήλιο! Ο Μπάης στάθηκε είκοσι μέτρα μακριά και τό σημά-
δεψε με προσοχή μεγάλη.

— Μπούμ!

Κι' από τ'α πολλά κλωνάρια, μιά κλάρα τουφέκι έλύγισε και
έπεσε.

— Έκείνη πού σημάδευα είναι!... ε-
φώνασε ο Μπάης.

— Όσο, μπράβο Μπάη! Τούρκος γιά
Τούρκος; δεν θά μείνη!... φώναξαν κ'
οι χωριανοί.

Ο Μπάης έξανασμαδευσε. Φαίνονταν
πώς σημάδευε τόν κορμό, αλλά με τόν
τουφεκισμό, μιά άλλη κλάρα κόπηκε κ'
έπεσε κάτω.

— Ουρέ, διάνα έκανα! Ξεφώνησεν ο
Μπάης.

— Την κορφή Μπάη μ' σημάδευες;
τόν ρώτησαν.

— Άμ' τί δά, τίς ρίζες; άπάντησε
αυτός θυμωμένος.

Τήν Κυριακή σημαίες και κακό στό χωριό.

— Θά έφαινε ο Μπάης!

Ο κόσμος στό ποδάρ. Τουφεκισμοί, φιλήματα κ' ό παπās, ά-
νεβασμένοι σ' ένα λιθάρι, τόν προσφώνησε:

— Ύπαγε και ήμεις ένταύθα μένομεν τοίς 'κεινών ρήμασι
πειθόμενοι! Σπείρον τόν θάνατον και την άπελευθέρωσιν παντού!

Τό χωριό συγκινήθηκε, χειροκρότησε, μαντήλια σφόγγισαν τά
κλαμένα μάτια, και ως κ' αυτός ο Μπάης δάκρυσε!

— Όσο' έκλαψι κ' ού
Μπάης!... Λέγαν όλοι με
συγκίνηση.

Από έδώ και πέρα ή
Ιστορία κλείει πειά τό
βιβλίο της και καταθέτει
την γραφίδα...

Κι' ο Μπάης ο 'Αχάλα-
γος τί άπόγινε;

— Άλλοι είπαν πώς τόν
είδανε στή... Κόρινθο νά
κουτσολήν. Άλλοι πώς
έκανε έμπόριο κρεμμύδι
στό Αίγιο κ' άλλοι πώς
πούλησε και τό ντουφεκι
του, πού ο Δήμος Κου-
κουβάων, δώρον γιά την
αυτοθυσία του, τού τώχε

κάμει...

Η ειρήνη είχε πειά ύπογραφή, καμιά νέα συμπλοκή, σέ κα-
νένα μέρος δεν άκούστηκε. Τί έγινε λοιπόν ο Μπάης; Πώς δεν
ρίχτηκε νά διώξη τόν έχθρο;

Με καιρό έμαθαν τέλος πώς ήταν άρρωστος σ' ένα Νοσοκομείο.
Τους έγραψε από κεί ο ίδιος ο Μπάης και τους πληροφορήσε πώς
άμα μάθανε οι Τούρκοι πώς ξεκίνησε, τού κάμανε καρτέρι, πώς
μιά όβριδα «διαμιάξ» τόν πέρασε, και ότι μόλις γλύτωσε από τόν

χάρο. Οι κακοί άνθρωποι όμως στό χωριό διέδωσαν, πώς με-
σμένον τόν βρήκαν σέ μιά ταβέρνα, και τόν συμμαζέσαν στό Νο-
σοκομείο.

— Ότι θέλετε πιστέψετε τώρα σεις...

Καταπικραμένος
ο Μπάης γύρισε στό
χωριό, έπειτα από
μήνες.

— Τι νά σου
κάνω, δεν τούς έ-
πρόφτασα τούς
Τούρκους! είπε
στός χωριανούς.

— Άν δεν έπρό-
φτασεν όμως νά
πολεμήσω, είχαν άλ-
λα κατορθώματα
γιά νά διηγηθώ.

— Τόν Μητσα-
ριά τόν Κονταπέτο,
τόν πρώτο τού Γα-
λαξειδιού παλληκα-
ρά, τόν έξερτε; ρώ-
τησε.

— Χά! χά!
— Έ, νά τόν συχωράτε πλέον!

Στό άκουσμα τού τρομερού παλληκαρά, «πού χάθηκε», όλοι
νακραύγασαν:

— Όχι δά!

— Αυτό πού σάς λέω!

Κ' έστριψε τό καμαρότο μουστά-
κι του τό «μαύρο και καυμένο»!

— Άμ και πώς!

— Τό πώς μήν τό ρωτάτε!

— Η μεγάλη είδησις διαδόθηκε στό
χωριό. Δέν ήταν και μικρό τό κήρυμα!

Μερικοί γράψανε στό Γαλαξειδιό έλ-
βαν άπάντησι πώς ο 'Κονταπέτος ήθε-
λει καιρό πού από την πόλη χάθηκε, πως
καμείς νά έξερη πού γινέται!...

Κ' έτσι ο Μπάης έγινε μέγας και
και σεβαστός!...

Πέρασε καιρός κ' ήρθε και τό παν-
γύρι! Έρθαν έμποροι από Μαργαρί-
τη, Ρούμην, χωριάτες κατέβηκαν από τό
Καμαρότο, ένας έμπορος, ές είδοκήση ή Μεγαλειότης Σας νά
καταβή τόν άπαρχονισμό τού έθνους άπ' τούς κορροπούς. Ο
άλλος μās φτάνει. Ένώ ράφτη έχουμε ένα και μόνον...

— Όχι... Ά!... Όλα κ' όλα Μπάη, θά μās τό πής! έπιμέ-
νουμε βλαμιά!

— Άφού τό έπιμένετε, λοιπός, άκούστε. Έτσι γιά τό τίποτε
παστήκαμε. Κάτι μούλκε, κάτι σούπα, ο μακαρίτης σηκώθηκε όρ-
θός: «Ρέ μή μου κάνης έμένανε τόν κάργα!» τού λέω. Τίποτα
αυτός, Κ' ήτανε ψηλός, ως τό ταβάνι έξερτε...

Ο Σερνταλής διέκοψε:

— Ο Κονταπέτος δεν ήτανε ψηλός. Ήταν κοντός σά τόν κά-
βουρα!

— Ναι, δικήν έχετε, κοντός. «Ρέ, άστα ρέ, τού λέω!» Τίποτα
αυτός. Κάνει νά σηκώση και τό χέρι του. Μά τώρα έπιτρέπεται
σέ μās νά τρώμε μπάτσους;... Όξω λοιπόν πού λες κ' έγώ τότε
τό στείλετο, μιά στην καρδιά και πάρ' τον κάτω! Ούτε γκίχ, δεν
έκανε! Μαυροφόρεσα κορμάκι έγώ πού με βλέπετε!...

Οι άλλοι άντι νά συγκινήθουν, έξεκαρδίστηκαν στό γέλιο.

— Όποτε πείσ ο Κονταπέτος, πέθανε;

— Τώρα νά ήταν κ' άλλος!...

Με τά γέλια τούς ο Μπάης, σαν νά θύμωσε.

— Βρε βλαμιά, τί γελάς;

— Βρε νά ο Κονταπέτος!

Και τού έδειξαν τόν έκτός της παρέας, τόν άγνωστό του μου-
σούρη...

— Μαρε σ' είσαι ο Κονταπέτος; φώναξε ο Μπάης.

— Ναι! μούγγισ' έκείνος.

— Άπομένε μ' άνοιχτό τό στόμα ο Βολιός!

Πού νά τά χύση όμως, ο Μπάης ο 'Αχάλαγος. Κύταξε καλά
κατά τόν Κονταπέτο, πού άντίκρου του καθότανε, σηκώθηκε λίγο,
έσκυψε πρός τό μέρος τού λεβέντη τού Γαλαξειδιού, έβαλε τις
γροθιές στη μέση του, και κυττάζοντάς τον κατάματα, τού φώνα-
ξε σάν έκπληκτος, σάν νά μην πίστευε ότι, έβλεπε στό μάτι του.

— Μαρε, ζής ακόμα!...

Σταμ. Σταμ.

Οι άλλοι κυτάχτηκαν, αλλάζανε λίγες ματιές κ' είπαν:

χάρο. Οι κακοί άνθρωποι όμως στό χωριό διέδωσαν, πώς με-
σμένον τόν βρήκαν σέ μιά ταβέρνα, και τόν συμμαζέσαν στό Νο-
σοκομείο.

— Ότι θέλετε πιστέψετε τώρα σεις...

Καταπικραμένος
ο Μπάης γύρισε στό
χωριό, έπειτα από
μήνες.

— Τι νά σου
κάνω, δεν τούς έ-
πρόφτασα τούς
Τούρκους! είπε
στός χωριανούς.

— Άν δεν έπρό-
φτασεν όμως νά
πολεμήσω, είχαν άλ-
λα κατορθώματα
γιά νά διηγηθώ.

— Τόν Μητσα-
ριά τόν Κονταπέτο,
τόν πρώτο τού Γα-
λαξειδιού παλληκα-
ρά, τόν έξερτε; ρώ-
τησε.

— Χά! χά!
— Έ, νά τόν συχωράτε πλέον!

Στό άκουσμα τού τρομερού παλληκαρά, «πού χάθηκε», όλοι
νακραύγασαν:

— Όχι δά!

— Αυτό πού σάς λέω!

Κ' έστριψε τό καμαρότο μουστά-
κι του τό «μαύρο και καυμένο»!

— Άμ και πώς!

— Τό πώς μήν τό ρωτάτε!

— Η μεγάλη είδησις διαδόθηκε στό
χωριό. Δέν ήταν και μικρό τό κήρυμα!

Μερικοί γράψανε στό Γαλαξειδιό έλ-
βαν άπάντησι πώς ο 'Κονταπέτος ήθε-
λει καιρό πού από την πόλη χάθηκε, πως
καμείς νά έξερη πού γινέται!...

Κ' έτσι ο Μπάης έγινε μέγας και
και σεβαστός!...

Πέρασε καιρός κ' ήρθε και τό παν-
γύρι! Έρθαν έμποροι από Μαργαρί-
τη, Ρούμην, χωριάτες κατέβηκαν από τό
Καμαρότο, ένας έμπορος, ές είδοκήση ή Μεγαλειότης Σας νά
καταβή τόν άπαρχονισμό τού έθνους άπ' τούς κορροπούς. Ο
άλλος μās φτάνει. Ένώ ράφτη έχουμε ένα και μόνον...

— Όχι... Ά!... Όλα κ' όλα Μπάη, θά μās τό πής! έπιμέ-
νουμε βλαμιά!

— Άφού τό έπιμένετε, λοιπός, άκούστε. Έτσι γιά τό τίποτε
παστήκαμε. Κάτι μούλκε, κάτι σούπα, ο μακαρίτης σηκώθηκε όρ-
θός: «Ρέ μή μου κάνης έμένανε τόν κάργα!» τού λέω. Τίποτα
αυτός, Κ' ήτανε ψηλός, ως τό ταβάνι έξερτε...

Ο Σερνταλής διέκοψε:

— Ο Κονταπέτος δεν ήτανε ψηλός. Ήταν κοντός σά τόν κά-
βουρα!

— Ναι, δικήν έχετε, κοντός. «Ρέ, άστα ρέ, τού λέω!» Τίποτα
αυτός. Κάνει νά σηκώση και τό χέρι του. Μά τώρα έπιτρέπεται
σέ μās νά τρώμε μπάτσους;... Όξω λοιπόν πού λες κ' έγώ τότε
τό στείλετο, μιά στην καρδιά και πάρ' τον κάτω! Ούτε γκίχ, δεν
έκανε! Μαυροφόρεσα κορμάκι έγώ πού με βλέπετε!...

Οι άλλοι άντι νά συγκινήθουν, έξεκαρδίστηκαν στό γέλιο.

— Όποτε πείσ ο Κονταπέτος, πέθανε;

— Τώρα νά ήταν κ' άλλος!...

Με τά γέλια τούς ο Μπάης, σαν νά θύμωσε.

— Βρε βλαμιά, τί γελάς;

— Βρε νά ο Κονταπέτος!

Και τού έδειξαν τόν έκτός της παρέας, τόν άγνωστό του μου-
σούρη...

— Μαρε σ' είσαι ο Κονταπέτος; φώναξε ο Μπάης.

— Ναι! μούγγισ' έκείνος.

— Άπομένε μ' άνοιχτό τό στόμα ο Βολιός!

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

«ΠΕΣ ΜΟΥ ΤΙ ΤΡΩΣ...»

Έως τώρα έξερμε την παροιμία: «Πες μου με ποιόν πās νά
σου πω ποιάς είσαι». Τελευταία όμως ένας Άγγλος γιατρός δημι-
ούργησε τό κάτωθι νέο ρητό, τό όποιον, όπως βεβαιώνει είναι ά-
λάτρηστο: «Πες μου τι τρώς νά σου πω τι είσαι».

Ο Άγγλος αυτός γιατρός, άφού επί χρόνια μελέτησε συστημα-
τικά την επίδρασι των τροφών στον άνθρωπο κατέληξε στό άκό-
λουθα συμπέρασμα:

Η χρήση τού βωδινού κρέατος κάνει τόν άνθρωπο δραστήριο
και τολμηρό.

Η χρήση τού χοιρινού κρέατος κάνει τόν άνθρωπο άπαισιόδοξο.

Τό πρόβειο κρέας προκαλεί μελαγχολία...

Τό μοσχारीσιο καταστρέφει κάθε δραστηριότητα.

Τό γάλα και τά αυγά χαρίζουν ζωηρότητα πνεύματος, ιδίως
μάλιστα στις γυναίκες.

Τό βούτυρο κάνει τόν άνθρωπο φλεγματικό.

Τά μήλα είναι ευεργετικώτατα διά τούς διανοητικούς έργαζομέ-
νους.

Η πατάτα προκαλεί στενοχώρια και τερπελία.

Η μουστάρδα, επί τέλους είναι θανάσιμο τονωτικό της μνή-
μης!...

Η ΠΕΡΙΕΡΓΟΤΕΡΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

Η βασίλισσα της Άγγλίας Έλισάβετ έλαβε κάποτε μάν άνα-
φορά, πού ήμπορεί νά χαρακτηρισθή ως ή πιο περιεργή και πιο
πρωτότυπη άπ' όσες έχουν υποβληθή ποτέ.

Την εποχή εκείνη είχε καταδικασθή εις θάνατο γιά κάποιο
έγκλημά του ο μοναδικός ράφτης ενός μικρού Άγγλικού χωριού.

Οι κάτοικοι τού χωριού αυτό έσπευσαν άμέσως νά ύποβάλουν
υπό αυτού στην βασίλισσα αίτησι χάριτος, πού ήταν συντεταγμέ-
νη ως εξής:

«Στό χωριό μας έχουμε δύο κορροπούς και έναν μόνο ρά-
φτη. Άν είναι άπαράκλητο, γιά νά ίκανοποιηθώ ή δικαιοσύνη, νά
καταβή ένας άνθρωπος, ές είδοκήση ή Μεγαλειότης Σας νά
καταβή τόν άπαρχονισμό τού έθνους άπ' τούς κορροπούς. Ο
άλλος μās φτάνει. Ένώ ράφτη έχουμε ένα και μόνον...»

— Όχι... Ά!... Όλα κ' όλα Μπάη, θά μās τό πής! έπιμέ-
νουμε βλαμιά!

— Άφού τό έπιμένετε, λοιπός, άκούστε. Έτσι γιά τό τίποτε
παστήκαμε. Κάτι μούλκε, κάτι σούπα, ο μακαρίτης σηκώθηκε όρ-
θός: «Ρέ μή μου κάνης έμένανε τόν κάργα!» τού λέω. Τίποτα
αυτός, Κ' ήτανε ψηλός, ως τό ταβάνι έξερτε...

Ο Σερνταλής διέκοψε:

— Ο Κονταπέτος δεν ήτανε ψηλός. Ήταν κοντός σά τόν κά-
βουρα!

— Ναι, δικήν έχετε, κοντός. «Ρέ, άστα ρέ, τού λέω!» Τίποτα
αυτός. Κάνει νά σηκώση και τό χέρι του. Μά τώρα έπιτρέπεται
σέ μās νά τρώμε μπάτσους;... Όξω λοιπόν πού λες κ' έγώ τότε
τό στείλετο, μιά στην καρδιά και πάρ' τον κάτω! Ούτε γκίχ, δεν
έκανε! Μαυροφόρεσα κορμάκι έγώ πού με βλέπετε!...

Οι άλλοι άντι νά συγκινήθουν, έξεκαρδίστηκαν στό γέλιο.

— Όποτε πείσ ο Κονταπέτος, πέθανε;

— Τώρα νά ήταν κ' άλλος!...

Με τά γέλια τούς ο Μπάης, σαν νά θύμωσε.

— Βρε βλαμιά, τί γελάς;

— Βρε νά ο Κονταπέτος!

Και τού έδειξαν τόν έκτός της παρέας, τόν άγνωστό του μου-
σούρη...

— Μαρε σ' είσαι ο Κονταπέτος; φώναξε ο Μπάης.

— Ναι! μούγγισ' έκείνος.

— Άπομένε μ' άνοιχτό τό στόμα ο Βολιός!

Πού νά τά χύση όμως, ο Μπάης ο 'Αχάλαγος. Κύταξε καλά
κατά τόν Κονταπέτο, πού άντίκρου του καθότανε, σηκώθηκε λίγο,
έσκυψε πρός τό μέρος τού λεβέντη τού Γαλαξειδιού, έβαλε τις
γροθιές στη μέση του, και κυττάζοντάς τον κατάματα, τού φώνα-
ξε σάν έκπληκτος, σάν νά μην πίστευε ότι, έβλεπε στό μάτι του.

— Μαρε, ζής ακόμα!...

Σταμ. Σταμ.

Οι άλλοι κυτάχτηκαν, αλλάζανε λίγες ματιές κ' είπαν:

ΑΓΝΩΣΤΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗ (*)

Η ΚΟΙΜΑΜΕΝΗ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΑ (**)

Λόγγος κ' άρνάνι γύρω στό παλάτι
Και τό φυλάν άόρατα σπαθιά
Κ' έκείνη άποκοιμήθηκε βαθεία
Και δεν την βλέπει άνθρωπο μάτι.

Μάγια κακά της είχαν κατωμένα
Νά μην ύπνίσση χρόνους έκαστο,
Πρίν ένα βασιλόπουλο ξακουστό
Έρθη νά την ευρή άπ' τά ξένα.

Σ' είσ' ή Κοιμάμενη Βασιλοπούλα
Πού όλη ή Έλλάς νανούρισμα γλυκό,
Σου στέλνει ένα τραγούδι μυστικό
Και μιά χρυσόχλωρη μυρτούλα.

Σ' είσ' ή Κοιμάμενη Βασιλοπούλα,
Μά δεν κοιμάσαι μοναχή σου σύ,
Κι' άλλος έκει δεξιά σου τη χρυσή
Τού Έθνους καρτερεί αυγούλα.

Σταυρός άστροφάει και σπαθί σμά του,
Ψυχών κοπάδι φτερουγίζει έκει,
Άγιον μελίσσι γύρω κατοικεί
Κι' Άγγελοι άμόνουν στ' όνομά του...

Έκείος είν' ή έλπίς μας ο Μεσσίας,
Έκείος τού Γένους ο έκδικητής
Όπου κοιμάται στό ύπόγειο της
Άγίας τού Θεού Σοφίας.

Και θά ύπνίσση νά χαρούν σμά του
Κ' οι όσοι με τά πρόσωπα χλωμά,
Κ' οι Μάρτυρες στά στήθεα τά θερμά
Άπ' την πορφύρα τού αίμάτου.

Και σέ άμποτε με τόσους πονεμένους
Στήν ύστερη ώρα πρίν άναστήθης
Νά σ' άξιώσ' ή Χάρις νά βρεθής
Στή μυστική χαρά τού Γένους.

Έκει κοιμάτ' έκει, καιρούς και χρόνια,
Κ' ή συντροφιά του θενά γίνης σύ,
Μά ή άγνότης του είνε περιούσια
Και πρώτα κ' ύστερα κ' αιώνια.

Και σέ βασίλοπούλα θά σ' άγίσση
Μαρτύρων αίμα, κ' άχνη και φωτιά,
Κι' ή πρώτη τού πολέμου μάτια
Πρώτη γλυκά θά σε ύπνίσση.

Παρηγοριά στή φτώχεια μας νά στείλν,
Τό δουλωμένο Γένος νά χαρή,
Πού άπ' τη ματιά τού ήλιου καρτερεί,
Όρα την ώρα ν' άναστήλν...

ΣΤΙΧΟΙ

Είκοτ' άγριοποίητη πού στην καρδιά μου σ' είχα,
Κ' είχες γιά μόνο φυλαχτό μιά της κορφής σου τούχα.

Όνειράτα στον ύπνο μου μαυροφτερουγισμένα

ΤΙ ΣΚΑΡΩΝΟΥΝ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΦΑΡΣΕΣ ΚΑΙ ΑΣΤΕΙΑ

ΜΙΑ ΜΑΚΑΒΡΙΑ ΦΑΡΣΑ.—Ένας υπάλληλος φερρετοπολεί, ο οποίος εκπαιθεται από ένα φαρσέο πηγαίνει στο σπίτι όπου κάθονται δύο γεροντοκόρες, ένα φερρετο νομίζοντας ότι ή μία απ' αυτές είχε πεθάνει!

Άνθρωποι είνε συνήθως πολύ αγαθοί άνθρωποι, πολύ ειλικρινείς, γιατί πιστεύουν τυφλά στην ειλικρίνεια των άλλων, ανίκανοι να βιάσουν γιατί δε βλέπουν το κακό πουθενά γύρω τους. 'Η αθωότητά τους τους αφοκλίζει, και αυτής της αθωότητας έπιωφελούνται συχνά οι άλλοι για να τους ξεγελάσουν και να τους παίξουν διάφορες φάρσες. Γι' αυτό δά μπορούσε πολύ σωστά να θεωρηθεί κανείς τους φαρσέο ως ανθρώπους ανάνδρους και χυδαίους. 'Εντούτοις αυτό δεν είνε σωστό. Κ' αν πρώτους, όλοι μας νοιώθουμε κάποια μυστική χαρά ξεφηνίζοντας τους άλλους ανθρώπους. 'Απόδειξη αυτού είνε όταν έχουμε ν' ανακοινώσουμε καμιά εύρισκτη είδηση σ' ένα φίλο μας παρουσιάζοντας σ' αυτόν σοβαροί, σκυθρωποί, ούτως ώστε ή έκφρασή μας να τον κάνει ν' ανησυχήσει. Μά ας φανταστούμε στα γέλια και το άναγγέλλουμε το ευχάριστο νέο. Είν' ένας τρόπος κι' αυτός για να τον κάνουμε να νοιώσει περισσότερο χαρά. Και δε χρειάζεται ίσως πιο πολύ για να παίξει κανείς μια φάρσα.

Η ιστορία είνε γεμάτη από φάρσες από τις οποίες θ' αναφέρουμε έδω μερικές:

Κάποτε ή βασίλισσα της Γαλλίας Άννα ή Αυστριακή είπε στο Μπωτρώ, ύπουργό, ποιητή και μέλος της 'Ακαδημίας, φημιζόμενον για τις διάφορες φάρσες που σκάρωνε, ότι θά επιθυμούσε να γνωρίσει τη γυναίκα του. 'Ο Μπωτρώ της τό υποσχέθηκε ευχαρίστως.

—Μόνο, της είπε, ή γυναίκα μου είνε λίγο κουφή.

Αυτό δεν έχει σημασία, του

απάντησε ή βασίλισσα, θά της μιλάω δυνατά.

Ο Μπωτρώ έτρεξε άμέσως στο σπίτι του, άναγγειλε την κολακευτική αυτή είδηση στη γυναίκα του, μά συγχρόνως της είπε να μιλάει δυνατά, να φωνάζει μάλιστα όταν παρουσιασθή στη βασίλισσα, γιατί ή Μεγαλειότης της άκουγε με δυσκολία. Μόλις ή κυρία Μπωτρώ μπήκε στο διαμέρισμα της βασίλισσας, ή τελευταία άρχισε να της μιλάει φωνάζοντας δυνατά μά ή κυρία Μπωτρώ της άπαντούσε κραυγάζοντας με όλες της τις δυνάμεις. 'Η δύο γυναίκες χαλοῦσαν τόν κόμο καθώς κουβεντιάζαν, νομίζοντας ή μία την άλλη κουφή, ένώ ο βασιλεύς τόν όποιον ο Μπωτρώ είχε είδοποιήσει προηγούμενος για την τολμηρή φάρσα του, κρατούσε τά πλευρά του από τά γέλια του...

Κάποτε ένας Άγγλος, που είχε πάει στο Παρίσι, θέλησε να γνωρίσει τόν περίφημο κριτικό του παρελθόντος αιώνος Φραγκίσκο Σαρσάι. Γι' αυτό λοιπόν άρχισε να συζητά σ' ένα ρεσταράν όπου έτρωγαν πολλοί διανοούμενοι. Έκει ένα βράδυ τόλμησε να ρωτήσει ένα ψηλό, ξανθό νέο που έτρωγε κοντά του για τό Σαρσάι.

—Είμαι εγώ ο ίδιος, του άπάντησε με σοβαρότητα άκείνους, θέλοντας να παίξει μαζί του.

Ο Άγγλος τότε κατενθουσιασμένος τόν παρεκάλεσε να του κάνει τη μεγάλη τιμή και να τόν δεχθή στο σπίτι του.

—Πολύ ευχαρίστη, άπάντησε ο ξανθός νέος. Κατοικώ στην

Ο ΕΓΚΑΤΡΙΜΥΘΟΣ.—Μοναχικοί για να παίξουν φάρσες στους άνιένους και τους σινά καφενετό της πόδας κατά την έποχή του διευθυντή, λήβετε έναν έγκαστρίμυθο ο οποίος διασκεδάζει τους διώκτες, εξαπατώντας έναν άφελη πελάτη, ο οποίος άκούγοντας τη φωνή του έγκαστρίμυθου, ψάχνει προς όλες τις μεριές για να δει από πού προέρχεται ή φωνή αυτή.

σει ή αγάλινθη πρηνάσιά τους. Κάποτε ένας απ' αυτούς που καθότανε στη σοφία ενός αννηήλου κριτού στην Πλατεία του Χρηματιστηρίου στο Παρίσι, είχε την έμπνευση να πείσει τόν δαματίο του και να μεγαλώσει μια μικρή άγελίδα. Οι γείτονές του, όποιος εύκολα μπορεί να τό φαντασθή κανείς, άρχισαν να παρανοούντα για τά μουγκρίσματα του ζώου που δεν τους άφηναν να κοιμηθούν. 'Ο καλλιτέχνης όμως δεν ένοούσε με κανένα τρόπο νά βγάλει την άγελίδα από τό δωμάτιό του. Γι' αυτό κι' οι γείτονες, άκαναν άγωγή ζητώντας από τό εισηνοδικείο να κάνει έλαση της άγελίδας. Πράγματι έγινε ή δική και άπερασίσθη ή έλαση της. Μά, έν τφ μεταξύ τό ζώο είχε μεγαλώσει και όταν ο δικαστής

είνε ο ύπρητής μου και του έχω δώσει έντολή να λή έται για να διώχνη τούς άνοχλητικούς έπισκέπτες. Έσείς όμως να μιν τόν εκούσετε. Έπιμένετε να μήτε στο σπίτι μου και έν άνάγκη στείτε τόν σινά διάβολο!

Ο Άγγλος τήν όρισμένη ήμέρα πήγε στο σπίτι του Σαρσάι, στην όδω Ντουαίς. 'Ο πρώτος άνθρωπος που είδε εκεί ήταν ο γέρος με τ' άσπρα γένεια και με τά γυαλιά, ο άληθινός όρλοστή Σαρσάι. Μπορείτε εύκολα να φαντασθήτε τί έπακολούθησε.

—Εγώ είμαι, σάς λέω, ο Σαρσάι! Έλεγε ο κριτικός.

—Άστε τά αυτά!.. Έξω... έξω!.. Έλεγε ο Άγγλος. 'Ο κύριός σου μου τά είπε όλα... Είσαι ο ύπρητής του...

—Μά, κύριε...

—Γίνεαι πειά!.. Σου είπα ότι τά ξέρω όλα...

—Μά, κύριε...

—Μά τό θεό, είσαι πολύ ξεροκέφαλος, άνθρωπέ μου! Σο άπαι

δοι έξω...

—Γάτες, έξω, κύριε!

Έτσι ο Άγγλος θέλοντας και μή, άναγκάστηκε να φύγει κ

κίνη κακώς.

Κατά τόν 18ον αιώνα ζούσε στο Παρίσι κάποιος Ποανανέ, τόν όποιον ή εύπιστία παραμένει ακόμα και σήμερα παροιμιώδης. Τό σύνολό του, ή έκφρασή του, ή κουβέντα του ήταν τέτοιες όσα όποιος τόν έπλησίαζε έμειναν άμέσως στον πειρασμό να τό σκάρωσι μια φάρσα. Μία μέρα, οι φίλοι του κατάρθρωσαν να τόν πασουν—άγνωστον πώς—ότι κάποιος Ρώσοςος πρίγκιπα τόν είχε άρρισει κυβερνήτη του πριγκιπάτου του. 'Ο Ποανανέ τόχαινε άμέσως κι' έτοιμάστηκε να φύγει για τό Ρωσσία. Τότε οι φίλοι του είπαν ότι ήταν άπαραίτητο πρίν φύγει για τό Ρωσσία και έσπάλει τή διοίκηση του πριγκιπάτου, να μάθι τά ρωσικά.

Ο Ποανανέ τό βρήκε αυτό πολύ λογικό κι' άμέσως άρχισε να ψάχνει για να βρή ένα καθγητή της Ρωσικής. Έψαχνε έπιμυρό, ως ότου στο τέλος τόν βρήκε. 'Ο καθγητής, δασκαλευμένος από τούς φίλους του Ποανανέ, του ζήτησε ύπεροχο άμνηση για τά μαθήματά του. 'Ο Ποανανέ άναγκάστηκε να ύποβληθί σ' αυτή τή θυσία... Κ' έτσι έπι έξη μήνες έκανε άνελλιπώς και τακτικά μαθήματα ρωσικής.

—Πώς πάνε τά ρωσικά, Ποανανέ; τόν ρωτούσαν κάθε τόσο άκείνοι που τό είχαν σκαρώσει τή φάρσα.

—Πολύ καλά, φίλοι μου... Τους άπαντούσε. Θά βρισκόμην σε λίγο εις θέσιν να κουβεντιάζω με τούς ρώσους πρίγκιπας και με τόν ίδιο τόν Τσάρο.

Ο φτωχός!... 'Όταν έπι τέλος έφρασε τά ρωσικά, ή φάρσα του ά πεκαλύφθη.

Τέτοιου είδους φάρσες γίνονται στα κέντρα όπου συνηθίζονται καλλιτέχνες και προπάντων στα τέλει των ζωγράφων. Άλλοι όμως στο μαθητευόμενο καλλιτέχνη που θά μπει για πρώτη φορά σ' άγαστήριο του μέλλοντος διδασκαλείου! Οι άλλοι, οι καλύτεροι στή τροφή του, τόν παρακολουθούν σ' κάθε τόν βήμα. Τού παρουσιάζουν στή μάτια του τά έξοφρενικά του θεάματα. Οι εκπλήξεις διαδέχονται ή μία την άλλη. Κι' ως πού να σ' νηθίστ στο έξωφρενικό αυτό περιβάλλον, ο νέος καλλιτέχνης κινδυνεύει να τρελαθί.

Όταν οι καλλιτέχνες θέλουν να γελάσουν, κάνουν ότι τους κατέλπει. Άλλά τούς είνε δύσκολο να γελάσουν με κανένα τρόπο. Άνθρωποι είναι οι καλλιτέχνες. Άνθρωποι είνε οι έγκαστρίμυθοι. Στήν εικόνα μας, που παριστάνει ένα έγκαστρίμυθο ο οποίος διασκεδάζει τους διώκτες, εξαπατώντας έναν άφελη πελάτη, ο οποίος άκούγοντας τη φωνή του έγκαστρίμυθου, ψάχνει προς όλες τις μεριές για να δει από πού προέρχεται ή φωνή αυτή.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΜΟΥΣΟΥΡΓΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΡΟΣΣΙΝΙ

Ευθύμιος, γλετζές, φαρσέρ, έρωτοπαθής. Διακρίσεις δραχμές για ένα μελόδραμα. 'Η φιλοδοξία του πατρός και του υιού Ροσσίνι. 'Ο πρώτος του έρω. Πώς τούς κυνήγησε ο διάκος με τό σκουπέζυλο! 'Όπου άφήνει τις φιλενάδες του σύζυγες, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ο διάκος 'Ιταλός μουσουργός Ροσσίνι, ο συνθέτης του «Κουρέως της Σεβίλλης», και του «Γουλιέλμου Τέλλου» ήταν από τούς άνθρώπους άκείνους που περνούν εύθυμα τή ζωή τους, που είνε διαρκώς ευδιάθετοι και γεμάτοι κέφι. Τού Ροσσίνι τού άρεσαν εξαιρετικά ή καλοφαγία, τά άστεία και ή φάρσα.

Ήταν ακόμα δεκαοχτώ χρονών όταν έπαίχθηκε στο θέατρο «Σάν Μοιζέ» της Βενετίας, τό πρώτο του μελόδραμα. «ή συναλλαγματική του Γάμου» ή όποια είχε σημειώσει τότε θριαμβευτική έπιτυχία, και για τήν όποια, σημειωτέον ο Ροσσίνι, έπηρε έφ' άπαξ τό γλιστρο ποσόν των διακοσίων φράγκων!

Μολαταύτα ο Ροσσίνι έμεινε κατενθουσιασμένος καίτην έπομένη της πρεμιέρας τού πρώτου αυτού έργου του, έστειλε ένα γράμμα στην μητέρα του για να της άναγγείλη τήν έπιτυχία του. Στο φέκελλο έγραψε τήν άκόλουθη διευνόηση: «Προς τήν κυρία Ροσσίνι, τήν μητέρα του διασημου μάστρου. Είς Βολωνίαν!..»

Φαίνεται δε ότι τήν πρώτην αυτή δοξομανία τήν κληρονόμησε ο Ροσσίνι από τόν πατέρα του, ο όποιος ήταν ένας άσματος κορνετίστας. Μολαταύτα συνήθιζε να ύπογράφεται ως έξης: «Γιούλιε Ροσσίνι, μέγας μουσικός, πατήρ της μοντέρνας Ιταλικής μουσικής!»

Τήν άρχή του σταδίου του ως μουσικού τήν έκανε ο Ροσσίνι στο μουσικό θέατρο της κομποπόλεως Φάνο, όπου έπαιζε με μπασιόλα. Τότε άκριβώς είχε και τήν πρώτη του έρωτική περιπέτεια. Άραιοι, κομψοί και έξυπνοι καθώς ήταν, έκίνησε τήν συμπάθεια κάποιας κυρίας, καλής κοινωνικής τάξεως, ή όποια παρακολουθούσε τήν παράστασι κάθε βράδυ καθισμένη σε διακεκρυμμένη θέση. 'Ο Ροσσίνι ήταν πολύ τολμηρός στις γυναίκες και κατόρθωσε να προσεγγίστ άμέσως τήν κυρία αυτή και να τήν πείση να του όρσει ένα ραντεβού μέσα στην έκκλησία Παναγία ή Καινούργια, πίσω από τό έξομολογητήριο. Συναντηθέντες έκει συνηντήθηκαν τόσο, ώστε έμειναν βουβόι γλυκοκυττάζοντας άπλώς ο ένας τόν άλλον. Τό άθώο αυτό ραντεβού έσκανδάλισε τό διάκο της έκκλησίας, ο όποιος τούς έκινήγησε τέλος μ' ένα σκουπόζυλο και τούς έδιώξε!... 'Η πρώτη αυτή έρωτική περιπέτεια τού Ροσσίνι έγινε άθιμερόν γνωστή στους θεατρικούς κύκλους, και τό ίδιο βράδυ στην παράστασι, ο κομψός τού θιάσου άρχισε να τήν διηγείται από τής σκηνής στο κοινό, τό όποιο είχε ξεκαρδισθή κυριολεκτικώς στα γέλια!

Ο μέλλον διάκος μουσουργός φημιζόστανε τόσο απ' τήν άγάθεια του κομψού, ώστε σήκωσε έπι τέλος τήν πασιόλα του και τού τήν έπασσε στο κεφάλι, και τόβαλε.

—Από τό βράδυ δε αυτό δεν έπαύσθηκε πλέον στο μικρό θέατρο τού Φάνο.

Τό πρώτο αυτό έρωτικό ρεζιλίμν δεν άπεγοήτευσε τόν Ροσσίνι, ο όποιος ύπηρεσε πράγματι κατακτητής γυναικέων καρδίων. 'Όταν ήταν είκοσι έτών και βρισκόταν στην Βολωνία, παρουσιάστηκε μια μέρα στο σπίτι του κάποιος φιλενάδας του από τό Μιλάνο. 'Ο Ροσσίνι τήν ύποδεχθηκε τρυφερά. Σε λίγο όμως νύσσο κι' έμφανίζεται και μια άλλη φιλενάδα του, πριγκίπισσα αυτή. Τι να κάνει ο μουσικός μας; Άκλόυστα και άφελέστατα καθήσε στο πάγκο, έπαιξε κάποια άρια και έπειτα σηκώθηκε, έβλεπε μια ύποκλιση κι' έφυγε αφήνοντας και τις δύο φιλενάδες του σύζυγες!...

Στά 1817 όταν έγραψε τήν «Κίσα κλέφτρα» ήταν έρωτευμένος με τήν πρωταγωνίστρια τού θιάσου, ή όποια όμως έδειχνε παράσταση προτίμηση στον βαρύνοντο Γάλλο. 'Ο Ροσσίνι έζήλευσε τόν Γάλλο και έπειδή ήξερε ότι ή φωνή του ήταν τέτοια που σε όρισμένες νότες στοναρίζε, όταν έγραψε τό μέρος του βαρυνότου έβαλε σκοπίμως μέσα πολλές απ' τις νότες αυτές. Έτσι, δύστυχος ο Γάλλος, όταν τραγούδησε τό μέρος τόν έσημειωσε τραυματική άποτυχία και άποδοκιμάστηκε παταγωδώς από τό κοινό. 'Η άποτυχία τού αυτή είχε ως αποτέλεσμα να τόν άγκαταλείψη ή όρλια πρωταγωνίστρια και να πείση εις τας άγκάλες του θριαμβεύσαντος διαβόλου Ροσσίνι!

Λίγο έλειψε να πεθάνουν σ' αλήθεια από τό κακό τους. Έκείνος όμως τούς άπάντησε απαθέστατα: «Όστε δεν έπεθάνετε!... Συχωράτε με τότε!..»

Θά μπορούσαμε ν' αναφέρουμε έδω ένα πλήθος παρόμοιες φάρσες, άλλα δυστυχώς ο χώρος δεν μάς άφαιρεί. Για σήμερα φτάνουν αυτές.

Η ΦΑΡΣΕ ΤΩΝ ΚΑΛΙΤΕΧΝΩΝ.—Η όποιοχ ήνός νέου μαθητού στο άτελιέ ενός ζωγράφου από τούς άλλους συναδέλφους του.

Ο Αμερικανός Κρόους Κλάρενς Μάκιντ, ο οποίος κληρονόμησε από τον πατέρα του ένα δισεκατομμύριο δολάρια.

τα, Άγγλοι κι Αμερικανοί υπήκοοι. Οι περιουσίες τους μάς φαίνονται μυθώδεις και αφάνταστες. Είπε όμως αλήθεια ότι οι περισσότεροι απ' αυτούς τις απέκτησαν μ' ένα τρόπο σχεδόν παρ' μυσθίου. Νά μερικά παραδείγματα :

Τόν καιρό που η Αμερική ήταν ακόμη Άγγλική αποικία, ζούσε στη Βοστώνη κάποιος Ουίλλιαμ Φίλιπς που ήταν το δέκατο ένατο παιδί ενός φτωχού χύτου. Μία μέρα, ο Ουίλλιαμ, καθώς χά- ζευσε στην παραλία, άκουσε δυο ναύτες που κουβέντιαζαν για καράβι με πολύτιμο φορτίο που το είχαν βυθίσει οι πολέμιμοι κοντά στη Μπαχάμα. Άμέσως ο Ουίλλιαμ, καθώ- ρησε να συγκεντρώσει γύρω τους μερικούς τυχοδιώκτες και μαζί τους, βοηθούμενος από μια μοναδική τύχη, ανέκαυσε το καράβι με το φορτίο του που, ευτυχώς είχε βυθι- σθεί σε ρηχά νερά.

Η επιτυχία του αυτή μεγάλωσε τις φιλο- δοξίες του Ουίλλιαμ. Ύψιχα τότε μία φή- μη, σύμφωνα με την οποία ένα καράβι φορ- τωμένο με ορβίδους χρυσού και αργύρου εί- χε βουλιάξει προ πενήντα χρόνων στο Πόρ- τ-ά-Πλάτα. Χωρίς καμιά άλλη σύσταση άκούς από την αίσια έκβαση της πρώτης του έπιχειρήσεως, ο Ουίλλιαμ έπηγε στο Λονδίνο κι έζητησε την ένισχυση της Άγ- γλικής Κυβερνήσεως για να βεθί το χαμένο θησαυρό. Τότε ο βασιλεύς της Άγγλιας Κά- ρολος II έδωσε στη διάθεσή του ένα πολεμικό πλοίο.

Επί τέσσερα ολόκληρα χρόνια ο Φίλιπς έψαχνε, χωρίς όμως να κατορθώσει να βεθί τίποτε. Κατά το διάστημα αυτό γνώρισε όλες τις αθλιότητες και όλους τους έξυπνισμούς και λίγο μάλιστα έ- λειψε να τον σκοτώσουν οι άνδρες του πολεμικού σε μία σάρα. Στο τέλος είχε αποθαρρυνθεί κι ο ίδιος κι ήταν άπορασιμένος ν' αυτοκτονήσει. Τότε, είδε άσφρα μια μέρα άπάνω στην επιφάνεια της θαλάσσης, ένα παράδοξο φύκι που έπλεε συγκρατούμενο από τους βράχους. Ο δύτες που βυθίστη- κε στη θάλασσα για να τ' ανασύρει, έβγαλε ένα κομμάτι χρυσού, σκεπα- μένο από τα φύκια. Σημειώστε ότι για να πετύχει το σκοπό του ο Φίλιπς είχε γίνη κι έφευγής : είχε κατα- σκευάσει την πρώτη καταδυτική μηχανή. Βοηθούμενος απ' αυτή συνέχισε άμέσως τις έρευνές του κι άνακάλυ- ψε στο βυθό το καράβι με το θησαυ- ρό που εν τώ μεταξύ είχε διαλυθεί. Έτσι ο Φίλιπς κατόρθωσε ν' ανασύρει από το βυθό ορβίδους χρυσού και αρ- γύρου άξιας δέκα περίπου εκατομμυ- ρίων δολλαρίων. Έγινε πάμπλουτος και ξαναγύρισε θριαμβευτής στην Άγ- γλία. Ο βασιλεύς τον έκανε ευγενή και τον όνόμεσε κυβερνήτη της Μασ- σαχουσέττης.

Η ιστορία ενός άλλου προγόνου μάς γεννάει παμπλούτων Αμερικανών, του Στέφεν Ζιράρ, είνε εξ ίσου ρο- 만τική. Ο Ζιράρ ήτανε γαλλικής καταγωγής και είχε γεννηθεί σιό

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗΝ ΤΩΝ ΣΥΓΧΡΟΝΩΝ ΚΡΟΙΣΩΝ

ΠΩΣ ΑΠΟΚΤΩΝΤΑΙ ΤΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

Ανδρες που πλούσιοι από ελόκληρα κράτη. Η παραμυθένια τύχη του Ουίλλιαμ Φίλιπς. Οι χαμένοι θησαυροί που ξαναβρίσκονται. Περιπέτειες, άτυχίες, όριμα- ροί. Η καταπληκτική τύχη ενός μούτσου. Η επανάσταση των μαύρων του άγιου Δομίγκου. Τα πλούτη των σφαγέντων Ευρωπαίων. Πώς ο Ζιράρ έδωσε την Αμερική. Ο Τζαίη Γκούλντ, ο τρομερός άνθρωπος. Ένας έπις άγαν για τους σθηροδρόμους. Πώς την έπαθε ο Ροκφέλλερ. Η μάχη του χρυσού. Πώς να γίνετε εκατομμυριεύχοι. Τι συμβουλεύουν οι Κρόισοι κτλ.

Κατά τα τελευταία χρόνια άπεδεί- χθη ότι υπάρχουν στον κόσμο άνθρω- ποι πλουσιώτεροι ά- πό ολόκληρα κράτη, άνθρωποι που μπο- ρούν με το χέρι τους να προσταεύ- σουν και να κάνουν να ευδοκμήσει ένα έθνος ή, και αντίθε- τως να το κάνουν να χρεωκοπήσει. Κι οι άνθρωποι αυτοί είνε κατά τά ένένα δικά- τα.

Μπορντώ το 1750 από γονείς ναυτικούς. Για πρώτη φορά έπηγε στην Αμερική ως μούτσος. Ήταν όμως προικισμένος με αδερένα θέληση, είχε οργανισμό άσπάλεινο και κατόρθωσε μέσα σε λίγα χρόνια να γίνη δεύτερος πλοίαρχος και κατόπι κυβερνήτης του πλοίου στο οποίο ύπηρετούσε. Η καταπληκτική του όμας έπι- χία χρονολογείται από την εποχή της επανάστασης των μαύρων του Άγιου Δομίγκου, οι όποιοι έσφαξαν το μεγαλύτερο μέρος του λευκού πληθυσμού. Ένω τ' άλλα καράβια είχαν διασκορπισ- τεί, τα καράβια του Ζιράρ παρέμειναν στο λιμάνι της επαναστατη- νης νήσου. Με χίλιους κινδύνους, με το πιστόλι διαρκώς στο χέρι κατόρθωσε να πάει στα καράβια του την τεράστια περιουσία των καλλιεργητών και των εμπόρων της νήσου, οι όποιοι ήθελαν να φύγουν. Μά μόλις εξασφαλίστηκαν οι θησαυροί τους, άρχισαν οι σφαγές και οι μαύροι σκοτώσαν τους πρώην κυρίους τους. Παύ- σης στην ύπσρχση του ο Ζιράρ, παρέμεινε ως το τέλος στην Άγιο Δομίγκο, περιμένοντας όσους θα κατόρθωναν να σωθούν. Έπα- τα ξεκίνησε, άπεβίωσε τους έπιβάτες του στη Νέα Ορλεάνη και κατόρτησε για λογαριασμό του τα άγαθά εκείνων που δεν ήσαν κατά γιά να τα ζητήσουν.

Η πράξη του αυτή είνε βέβαια άμφιλόλου ήθικής, μά οι άν- θρωποι αυτοί, οι δυνατόι, είνε ικανοί να πράξουν τα πάντα και πολλές φορές τα έργα τους είνε αντίθετα τό ένα με τό άλλο. Παραδείγμα ή ήρωική στάση του ίδιου του Ζιράρ κατά την προ- μερή επιδημία του χίτρινου πυρετού τό 1793.

Ο Ζιράρ ήτανε τότε ο πιο πλούσιος τραπε- ζιτης της Φιλαδέλφειας μά δε σκέφτηκε καν ούτε στιγμή να εγκαταλείψει την πόλη που την άφάνιζε ή άρρώστεια. Απεναντίας όρ- γάνωσης βοηθητικές ύπηρεσίες, εγκαταστή- ρε ο ίδιος σ' ένα νοσοκομείο όπου οι άρ- ροι πέθαιναν κάθε μέρα κατά εκατοντάδες, πήρε στα χέρια του τη δημοτική άρχη, περι- ποιούσαν οι ίδιος τους άρρηνες και πλήρωναν τους γιατρούς. Έπί δύο μήνες έξετίθετο διαρ- κώς στον κίνδυνο. Έτσι, χάρις σ' αυτόν ή ε- πιδημία νικήθηκε.

Κατά τό 1812 έξερχόρρη ο πόλεμος της Α- μερικής με την Άγγλία, εξ αίτιας των παρο- ρισμών που ήτλε να επιβάλει ή δημοκρατία. Η Α- μερική βγήκε σχεδόν νικήτρια από τον πόλε- μο αυτό, μά οικονομικά είχε σχεδόν κατα- στραφή. Τότε ο Ζιράρ μόνος, μέσα στο γε- νικό οικονομικό πανικό, έδωσε στη διάθεση της Αμερικανικής Κυ- βερνήσεως όλη του την περιουσία κι έδωσε έτσι την δημοκρατία, όπως είχε σώσει και τη Φιλαδέλφεια. Όταν τα δάνεια του προς τό Κράτος του πληρώθηκαν, έγινε πεία ο πιο πλούσιος κεφαλαιο- χος των Ηνωμένων Πολιτειών.

Ως τώρα άναφέρουμε παραδείγματα ανθρώπων που έγιναν πάμ- πλουτοι, χάρις στην τόλμη τους και στην τύχη τους. Μά, όπως εύκολα μπορεί να τό καταλάβη κανείς, το κυριώτερο μέσο για ν' άποκτήση κανείς μια από τις άπάντα- στες αυτές περιουσίες είνε τό χρημα- τιστήριο, τό όποιον έδημιούργησε και την τάξη των άγκλημάτων πλουσιών όπως τους άπεκάλεσε ο Πρόεδρος Ροσβέλτ.

Αυτός ο έπικίνδυνος πυρετός του πλουτισμού που είνε τόσο γόνιμος σε καταστροφές, δε θεωρεί τόσο χαμηλά όλη χώρα όσο τις Ηνωμένες Πολι- τείες. Ο Τζαίη Γκούλντ ήταν ένας από τους πρώτους που έγινε πάμπλουτος χάρις στις χρηματιστηρια- κές έπιχειρήσεις. Ήταν γινός ενός φτωχού γαιοκτήμονος της πολιτείας της Νέας Υόρκης. Όταν έγινε δώδε- κα χρόνων, ο πατέρας του τον έστει- λε, με πενήντα σένες στην τόπη του και με μια άλλαξιά ρούχα, να πάη να βεθί τύχη. Μέσα σε λίγα χρόνια είχε και με μια άλλαξιά ρούχα, να πάη να βεθί τύχη. Μέσα σε λίγα χρόνια είχε γίνει μηχανικός, δημοσίου ενός με- γάλου βυρσοδεψείου, κοντά στο όποιο χιζόταν σε λίγο μια πόλη, τό Γκούλντ ή οροόρου κι ιδιοκτήτης της σιδηροδ- ρομής.

Ο «ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΑΝ ΠΑΚΟΣ» ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ. —Ο Αμε- ρικανός δισεκατομμυριεύχος Ρόκφέλλερ έπιδαν Μόργαν είς τά έργοστάσια του όποιοι εργάζονται 250.000 εργάται.

μική, γραμμή, τό Έριέ. Τότε ο Γκούλντ άρχισε μια έπιική πάλη για την κυριαχία των γειτονικών σιδηροδρόμων. Η γραμμή του Σουσκαννά συμπλήρωνε τό σιδηροδρομικό δίκτυο. Ο Γκούλντ την ήθελε. Τού κάκου οι άγτίπαλοι του έδωσαν προ άυτού όλα τά νόμιμα έμπόδια. Ο τρομερός έπιχειρηματίας δεν τά λάβαινε ύπ' όφιν του, κατέλαβε τη γραμμή με τους πράκτορές του και τους άγόνες του και τότε μια τιτανική μονομαχία έπακολούθησε. Οι μηχανές του Γκούλντ συνεκροδόντο με τις μηχανές της άντιπάλου του εταιρίας κι οι πιο δυνατές συνέτριβαν τις πιο άδύνατες μαζί με τους θερμοστάτες και τους μηχανικούς των ! Όλος ο παγκό- σμιος τύπος της εποχής, έκείνης άφίεργος σελίδες ολόκληρες στο χρηματιστηριακό πόλεμο.

Αντίπαλος εταιρία του Γκούλντ ήταν και ή Νιού-Γιόρκ- Σαντράλ του Βάντερμπιλτ. Και οι δυο μετέφεραν ζωά από τό καναδικά σύνορα. Ως την ήμέρα που άνοιξαν τον πόλεμο με- ταξύ τους είχαν κοινή ταρίφα : 125 φράγκα τό βαγόνι. Ο Βάν-τερμπιλτ έκανε την άρχη των έξυπορηξιών χαμηλώνοντας την ταρίφα του σε 100 φράγκα. Ο Γκούλντ την κατέβασε τότε σε 75. Άμέσως ο Βάντερμπιλτ κατέβηκε στα 50. Έστειλ από πολλές διακηρύξεις, ο Βάντερμπιλτ έφτασε στην τιμή των πέντε φράγ- κων κατά βαγόνι. Ο Γκούλντ δεν έπέμεινε πεία και έτσι όλα τά ζωά μετεφέροντο διά της γραμμής του άντιπάλου του. Μά όσα περισσότερα βώδια κι άρνια μετέφερε ο Βάντερμπιλτ στη Νέα Υόρκη, τόσα περισσότερα χρήματα έχανε. Ο Γκούλντ εν τώ μετα- ξύ άντι να καταστραφή μεταφέροντας κτήνη με την έξευτελιστική τιμή των 5 φράγκων, άγόρασε στον Καναδά όλα τά διαθέσιμα ζωά και τά μετέφερε διά της σιδηροδρομικής γραμμής του άντιπάλου του ! Κατόπι, τά πουλούσε με μεγάλο κέρδος στη Νέα Υόρκη, πλουτίζοντας έτσι, ενώ ο αντίπαλός του έχανε διαρκώς τεράστια ποσά.

Υπάρχει στην ιστορία της ζωής του Γκούλντ ένα έπεισόδιο πραγματικά τραγικό, ή μάχη του χρυσού. Όπως έμεινε γνωστή στην ιστορία. Μετά τον έμφύλιό πόλεμο της Αμερικής, ή Αμερι- κανική χρηματιστορία είχε κατακαλώθ από χαρτονομίσματα. Ο χρυσός, που βρισκόταν στα χέρια λίγων εκα- τομμυριοχών έμεινε σε ύψηλή τιμή. Ο Γκούλντ είχε συμφέρον να παραταθή ή κα- τάσταση αυτή, γιατί ή πτώση του χρυσού θα έπεφτε και την πτώση των μετοχών των σιδηροδρόμων. Από την άλλη όμως μεριά, ολόκληρος ο πληθυσμός της χώρας ζητούσε από την κυβερνήση να επαναφέρει τό χρυσό στην κυκλοφορία. Για να γίνη αυτό έπρεπε να πουλήση ο Ύπουργός των Οικονομικών τό χρυσό του Δημοσίου Θησαυρού στο χρη- ματιστήριο.

Ελδοποιηθείς ότι έπρόκειτο να γίνη ένα τέτοιο πράγμα, ο Γκούλντ προκάλεσε έξαφ- να μια τόσο καταπληκτική αύξηση των είς χρυσών άξιών, όστες έκλονίσθη ή οικονομί- κη πίστις του Κράτους. Μέσα σε μια μέρα οι χρηματιστηριακές πράξεις ξεπεράσαν τά 1.200 εκατομμ. δολλαρίων. Όλες οι έπιχει- ρήσεις κι οι έργασίες διεκόπησαν και απ' ό- λα τά μέρη τό κόσμος ο χρυσός κατέκλυσε τη Νέα Υόρκη, περιελθών στα χέρια ενός μόνο ανθρώπου. Η κατάσταση αυτή έτρόμαξε και τις ένέες άκό- μη τράπεζες. Στους δρόμους είχαν τοιχοκολληθή προκηρύξεις διά των όποιων έζητείτο ή κεφαλή του Γκούλντ και ολόκληρος στρατός έπαιρτανε τά γραφεία του σαντινικό αυτού ανθρώπου.

Τό τί έπακολούθησε με τη χρηματιστηριακή αυτή άναστάσις είνε άφάνταστο. Φόνοι, αυτοκτονίες και αναριθμητές περιπτώσεις τρέλλας. Οι καταστρεφόμενοι οικονομικά αυτοκτονούσαν μέσα στο ίδιο τό Χρηματιστήριο όπου μάθαιναν την καταστροφή τους. Είκοσιεφτά μεγάλες τράπεζες πρώτης γραμμής άνέστησαν τις πληρωμές τους. Άπειροι έμπορικοί όικοι κατε- στράφησαν. Για να μη καταστραφούν και οι κρατικές τράπεζες, τό Ύπουρ- γικό Συμβούλιο έδωσε στη διάθεσή τους 220 εκατομμύρια δολλαρίων.

Ο Τζαίη Γκούλντ βγήκε απ' αυτό τον πόλεμο πιο πλούσιος από κάθε άλλη φορά. Αυτός ο άνθρωπος, που ήταν άνογος στην ιδιωτική του ζωή, ήταν τρομερός σάν μάστιγ, σά θεομηνία, ό- ταν έργαζόταν για τά οικονομικά του συμφέροντα.

«Θέλατε να γίνετε πλούσιοι ; Άρ- χίστε τη σταδιοδρομία σας από φτω- χολ». Έτσι άρχίζει σ' ένα βιβλίο ο περίφημος Αμερικανός εκατομμυριού- χος Κάρεντζι. Και πρέπει ίσως να τό πιστέψουμε αυτό γιατί κι ο ίδιος πριν γίνη «βασιλεύς του σιδήρου» ήταν έ- νας άόημαντος τηλεγραφητής. Κατά τό Κάρεντζι λοιπόν, ή φτώχεια είνε ή άρχη τό πλούτου. Ότες τά κεφάλαια, ό- τε ή ισχύς, ότε ή μόρφωσις, ότε

όλα αυτά ένομένα θα μπορούσαν ν' άντικαταστήσουν την άνεργητικότητα, τη δύναμη και την άδάμιαση θέ- λησι που ξεπετιέται από αυτή τη νυ- κήρια φτώχεια. Όλες οι περιπτώ- σεις που θ' άναφέρουμε παρακάτω τό άποδεικνύουν αυτό.

Ο Τζών Μάκιντ μόλις ήξερε να διαβάει και να γράφει, όταν με τη βαρεία και τό φτωχό επ' όμου ξεκί- νησε προς άνεύσειν τύχης στην Καλ- λιφορνία. Και όμως έγινε ένας από τους πλουσιώτερους ιδιοκτήτες με- ταλλείων της Νεβάδας και της Βιρ- γινίας.

Σε ηλικία δεκαεπτάχρον έτών ο Τζών Βαγαμάρκερ δούλευε ως ύπη- ρέτης σ' ένα βυρσοδεψείο. Άποκλει- στική του δουλειά ήταν να σκουπίζει. Όστόσο με τά μάτια άνοιχτά παρα- κολουθούσε τά μυστικά του επαγ- γέλματος. Δεν πέρασε πολλές καιρός και άνοιξε ένα μαγαζάκι δικό του, μά τόσο μικρό όστες πήγαινε ο ίδιος τά ψώνια στα σπίτια των πε- λατών του. Από αυτό τό μαγαζάκι βγήκε ένα τεράστιο έργοστά-σιο με 12.000 χιλιάδες εργάτες και υπαλλήλους, τό περίφημο «Bon Marche» της Φιλαδέλφειας.

Ένας πάμπλουτος τραπεζίτης, ο Ροσσελ Σάξ, ο όποιος άρχισε τό στάδιό του από γκαρσόνι σ' ένα μικρό μαγαζάκι της πατρί-δος του, συμβουλεύει όλους όσους θέλουν να γίνουν εκατομυ- ριόχοι να μην καπνίζουν, να μην πίνουν οινόπνευματόδη ποτά και ν' άποφεύγουν κάθε κατάχρησι. Άμα δεν κάνει κανείς αυτά, έξοικονομεί έτσι τάς δυνατόεις του για νά πολεμήση και να γίνη πλούσιος. Ο Ροσσελ Σάξ δεν πιστεύει αυτό που λέγεται τύχη, γιατί ο ίδιος απέ- κτησε όλη την περιουσία του με τόν ιδρώτα του προσώπου του. Η έργασία είνε τό πάν κι οι καλές ευκαιρίες δεν άπολείπουν από τόν καλό δουλεψτή.

Όστόσο, υπάρχουν μεταξύ των πολυεκα- τομμυριούχων πολλοί οι όποιοι δεν είνε οι ίδιοι δημιουργοί της τεραστίας των περιου- σίας. Την έχουν κληρονομήσει από τους γο- νείς των ή τους συγγενείς των. Σχετικώς, μια άμερικανική έφημερίς είχε κάνει πρό- το πόλεμο μια περίεργη στατιστική των δώρων που έλαβαν σε διάφορες περιπτώσεις μερικοί εκατομμυριόχοι μπεμπέδες. Η μίς Μαργαρίτα Κάρεντζι, σε ηλικία 5 έτών, έ- λαβε ως δώρο των Χριστουγέννων ένα μέ- γαλο στην Πέμπτη Λεωφόρο της Νέας Υόρ- κης, άξιας 12 εκατ. προπολεμικών φράγκων.

Ο Τζών Νικόλς Μπρόκον, σε ηλικία δυο χρόνων, έλαβε για τη γιορτή του ως δώρο 75.000.000 φράγκα τά όποια κατέθεσαν επί όνόματί του σε μία τράπεζα. Ο Ουίλλιαμ Α. Κλάρκ θά ήταν μόλις ένας έτους όταν έλαβε από τόν παπού του 14.000.000 φράγ. ως δώρο γιατί είχε γεννηθεί... άρσενικός !

Έκείνο που κάνει αυτά τά δώρα έξαιρετικά... χορηγία είνε ότι στην Αμερική, όπου υπάρχει ή έλευθερία να διαθέτη κανείς όπως θέλει την περιουσία του, τά χορήγια δεν έχουν εξασφαλισμένη προίκα, και συχνά τά παιδιά δεν έχουν να περιμένουν τίποτε άλλο από τους γονείς τους έφτός από τά... μικρά (!) αυτά δώρα.

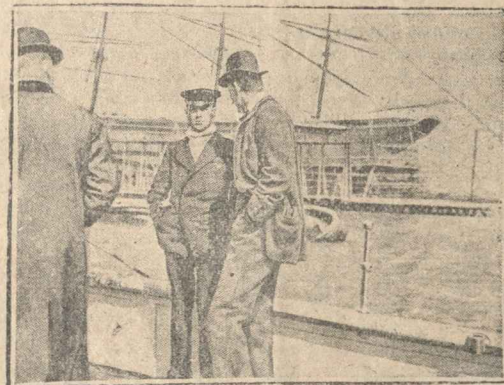
Έτσι πολλοί από τους σημερινούς πολυεκατομμυριούχους γεννήθηκαν με- σα στην πολυτέλεια και από μικρά παιδιά συνηθισαν σπών πλούτο και τη μεγαλοπρέπεια.

Όπως είδαμε, υπάρχουν στην Α- μερική πραγματικές «δυναστείες» στη- ριζόμενες στο χοήμα. Έτσι, ή περιου- σία των Βάντερμπιλτ που την έκαναν τεράστια ολόκληρες γεννιές, όφείλει τις πρώτες βάσεις της στον Κρονίλιο Βάντερμπιλτ. Αυτός, που ήταν παι- διό ενός απλού γεωργού στις όχθες του Ούδσων, έκανε την άρχη του σταδίου του προνόμια με μια βά- ρα τους ταξιδιώτες από τη μια όχθη στην άλλη του ποταμού. Τό παιδί αυ- τό στα 1846 είχε άποκτήσει 87 εκατ. δολλαρίων.

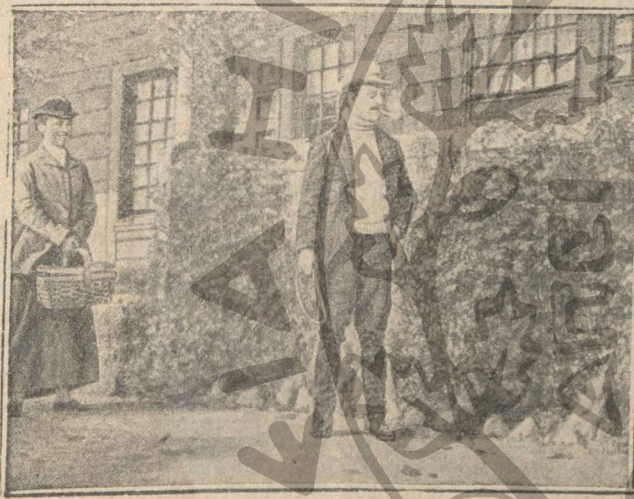
Στό προσέχες θάναφέρουμε κι άλλες λεπτομέρειες από την ζωή των Αμερικανών εκατομμυριούχων.

Ο Γκούλντ, ο τρομερός Αμερι- κανός δισεκατομμυριεύχος, την όρα που λαμβάνει τηλεγραφικά στο γραφείο του τάς τιμές του Χρη- ματιστηρίου.

Ο ΒΑΝΤΕΡΜΠΙΛΤ ΣΤΗ ΘΑΛΑΜΗΓΟ ΤΟΥ «ΘΑΡ- ΡΑΛΕΟΣ». —Ο Βάντερμπιλτ άνακά πολύ τά τα- ξείδια και τά σπορτ. Η θαλαμήγος του μόνο τό έ- στοχασε προπολεμικάς 1.000.000 δολάρια.

Ο «ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ» ΡΟΚΦΕΛΛΕΡ. —Παρ' όλην την τεράστια του περιουσία, ο Ροκφέλλερ δεν παραλείπει να έλ- θεσει κάθε πρωί τους σταύλους της έκαυλής του.

ΠΑΛΗΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗ

Η πρώτη απογραφή που έγινε στη Θεσσαλονίκη. Πώς αὐξήσαν οι Βούλγαροι. Η κατάληξη των εντοπιών για το πρωτοφανές του πράγματος. Η παρεξήγησης μιας χήρας στην Άγια Τριάδα. Ένα περίεργο όνομα. Η αρχαία Έλλάς... παραποιημένη! Πώς δὲν ἀπεγράφη ο Χασάν Ταξίμ Πασσάς και πώς ἀπεγράφη ο Πρίγκηψ Νικόλαος. Η γλώσσα της σπιτονεικουρής του κ. Λαζαρίδου. Ο θυμός του Βουλγάρου στρατηγού Χασάφιεφ κλπ. κλπ.

Η απογραφή των κατοίκων που έγινε προ ημερών μούφερε στο νου, την ἀλησμόνητη ἀκείνη απογραφή που διενεργήθη στη Θεσσαλονίκη στα 1912, ἐνὸς ἐξακολουθούσε, σχεδόν, ο πόλεμος, κ' ἐνὸς ἐτοιμαζόταν ο δεύτερος ἐναντίον των Βουλγάρων. Η απογραφή αὐτή εἶχεν ὀρισθῆναι γιὰ τὴν 27 Ἀπριλίου. Οἱ ἀπογραφεῖς εἶχαν στρατολογήθῃ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, ἀπὸ τὰ ἀριστάτα Δημοσία γραφεῖα τῆς Μακεδονίας. Γιὰ βοηθοὺς τοὺς ὀρίσθησαν οἱ γραμματισμένοι ὁπλίτες τῶν συνταγμάτων που βρισκόνταν στὴ Θεσσαλονίκη.

Γιὰ τὴν ἀπογραφή αὐτὴ χρησιμοποιήθηκαν καὶ Τοῦρκοι καὶ Ἑβραῖοι τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ ὀλίγοι Βούλγαροι, γιὰ τοὺς Βουλγάρους τῆς Θεσσαλονίκης, οἱ ὁποῖοι παρ' ὀλίγον εἴλεψε νὰ ἑκοντοταπλασιάσουν τοὺς Θεσσαλονικεῖς συμπατριώτες τὸν !...

Ἔτσι, οἱ Βούλγαροι ἀπογραφεῖς στὸ δελτίον Βουλγαρικῆς οἰκογενείας πού εἶχε μόνον πέντε μέλη, ἔγραψαν δεκάεφτά !... Ἐνας δὲ γιατρός Ἰβράνοφ, πού εἶχε τὸ σπῆτι του στὴν Ἑγνατία, ἐνὸς ἦταν αὐτός, ἡ γυναίκα του καὶ τὸ παιδάκι του, ἔγραψαν στὸ δελτίο του δι' ἡ οἰκογενεία του ἀποτελεῖτο ἀπὸ... ἑννῆα ἡμέρας !...

Ὅταν δὲ ο Ἕλληνας ἀπογραφεὺς κατάλαβε τὴν κακοήθεια καὶ τὸν ῥώτησε γιατί ἔγραψε ψέμματα, ὁ Βούλγαρος γιατρός ἀπάντησε :

— Καὶ ἂν δὲν εἴμαστε ἐννῆα ψυχές... θὰ γίνουμε πολὺ γρήγορα !...

Ἐντύπωση δὲ ἔκανε τότε καὶ ὁ φανατισμὸς μερικῶν Βουλγάρων γαλατάδων. Δὲν ἤθελαν ν' ἀπογραφοντοῦν ἂν δὲν περνοῦσαν... Βούλγαροι στρατιῶται νὰ τοὺς ἀπογράψουν. (Ἦταν τότε ἡ ἐποχὴ τῆς συγκατοικίας).

Ἡ ἀπογραφή ἐν γένει ἦταν χωρίς ὁργάνωση καὶ σύστημα. Ἐπειδὴ δὲ γινόταν γιὰ πρώτη φορὰ στὴ Θεσσαλονίκη, εἶχε παρεξηγήσεις, καταπληξίες καὶ ἀπροσδόκητα μοναδικά. Ἀναφέρουμε κάμποσα ἀπὸ αὐτά :

Μερικοὶ Ἑβραῖοι στὸ δελτίο τῆς ἀπογραφῆς, κάτω ἀπὸ τὰ ὀνόματά των, τὸ ἐπάγγελλαν, τὴν ἡλικία κλπ. ζω ῥαφίζαν διάφορα ἱερογλυφικά !... Ἄλλοι πάλιν στὴ στήλη : «Θρησκεία» ἡ δὲν ἀπαντοῦσαν τίποτε ἢ ἔγραφαν «καμία» !...

Στὰ δελτία ἔπρεπε, ὡς γνωστὸν, ν' ἀπογραφοντοῦν καὶ ὅσοι ἐκοιμήθηκαν τὴν νύκτα ἀκείνη σὲ συγγενικὸ ἢ φιλικὸ σπῆτι.

Στὴν συνοικία λοιπὸν τῆς Ἀγίας Τριάδος, στὴν συνήθη ἐρώτησι τοῦ ἀπογραφεῖς :

— Ἐκοιμήθη κανεὶ, χθὲς τὸ βράδυ, ἐδῶ μέσα :

Ἐθύμως μὴ χήρα καὶ στηριχσασα τὰ χεῖρά της στοὺς γοφούς της, ἐφώναξε ἀγρία :

Νὰ μοὺ κἀνὲς τὴ χάρι νὰ ξέρῃς πὼς μιλάς ! Γιατὶ τὸ πῆρες μαρὲ τὸ σπῆτι μου, νὰ νυχτομπάζω ἀνθρώπους τῆ νύκτα !...

Κάποιος πού εἶπε σήμερὰ ἀνώτερος ὑπάλληλος στὴ Θεσσαλονίκη, ὅταν τοῦ ἔδωσε ἡ μυστακοφόρος καὶ ἀρεϊμάνιος σπιτονεικουρὰ του, τὸ δελτίο τῆς, γιὰ νὰ τῆς τὸ συμπληρώσῃ, ἐπειδὴ ἦταν ἀγρόματη, ἔγραψε σ' αὐτὸ :

Ὅνομα καὶ ἐπώνυμον : — *Κατερίνα Μουλουντζού*. Θρησκεία : *Χριστιανὴ Ὁρθόδοξος*. Ἐπάγγελμα : *... Συνταγματάρχης* !...

Ὁ Πρίγκηψ Νικόλαος, ἔγραψε μόνος του τὸ δελτίο του, ὡς ἔξης :

Ὅνομα καὶ ἐπώνυμον : — *Πρίγκηψ Νικόλαος*. Ἐπάγγελμα : *Ἀξιωματικός* !...

Σ' ἐμᾶς εἶχαν ἀναθέσει νὰ ἀπογράψουμε τοὺς διαμένοντας εἰς τὰ ἔξω τῆς Θεσσαλονίκης, καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὸ πεδῖον τοῦ Ἀρεῶς χαμόσπιτα — τότε ἦσαν χωράφια καὶ χαμοκέλλες ἐκεῖ πέρα καὶ σκουπιδιῶν σωροί. Ἐκεῖ βοήθαμε ἕνα πλήθος γυναικῶν οἱ περισσότερες τῶν ὁποίων εἶχαν τὸ ἔξω παρᾶξενον ὄνομα : *Μπηνίνα*.

— Τί σημαίνει Μπηνίνα; ρωτοῦσαμε.

— Σημαίνει... ὄνομα !

— Πότε γιορτάζεις ;

— Τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

— Πηγὴ πὲς μας τότε, Χριστιανὴ μου !...

Ἐνας φτωχὸς Ἕλληνας πού καθότανε ἐκεῖ σὲ μιὰ τελεοκλήπαστη καλύβα, εἶχε ἕνα σωρὸ παιδιὰ φέροντα ἀρχαία παρηλιαγμένα ὀνόματα.

— Πὼς τὸ λένε τὸ παιδί αὐτό ;

— Φιλοκτῆνος ! (Φιλοκτῆμων).

— Ἐκεῖνο ; Ἀχειλάκης ! (Ἀχιλλεύς).

— Τοῦτο ;

— Μουστοκλήης ! (Θεμιστοκλής).

— Τὸ ἄλλο ;

— Περίδρομο !

— Τί λὲς μαρὲ ;

— Περίδρομο. Ἔτσι τὸ εἶπε ὁ νουνός του ὁ κύρ Ἀγγελιάκης. (Ὁ κ. Ἀγγελιάκης ὁ κατόπιν Δήμαρχος Θεσσαλονίκης).

Τέλος πάντων με πολλὰς ἐρωταποκρίσεις μάθαμε πὼς ὁ κ. Ἀγγελιάκης τὸ εἶχε πῆ «Περίδρομο» καὶ ἡ ἀμάθεια τοῦ φτωχοῦ πατέρα τὸν μετεποίησε σὲ «Περίδρομο» !

Μιὰ δεσποινὶς Σαντοριναίου στὴν Ἀγία Τριάδα, στὴν ἐρώτησι «ἄρρεν ἢ θῆλη» γέμισε τὴν στήλην με θαυμαστικά.

Νεαρός δὲ κορτάκας, ἀπογραφεὺς, στὸ δελτίο πού ἔδωσε πρὸς συμπλήρωσιν σὲ μιὰ δεσποινίδα, πού τὴν εἶχε σὸ μάτι, κοινὰ τὰ ὀνόμα, τὴν ἡλικίαν κλπ. προσέθεσε καὶ μιὰ δικὴ του ἐρώτησι :

«Πόσην προίκα ἔχετε ;»

Μιὰ Βουλγάρη ἔγραψε στὸ δελτίο τῆς ἡλικίαν 19 ἐτῶν. Ἐπ' αὐτῇ δὲ ἐπίσης ὅτι ἔχει... 6 τέκνα !

— Πόσο καιρὸ ἔχεις παντρεμένη ; τὴν ῥώτησε ὁ κ. Μιχ. Σαμαράς, διχηγόρος τότε καὶ Πρόεδρος τῶν Φιλελευθέρων στὴ Θεσσαλονίκη.

— Δυό.

— Πὼς ἔχεις τότε ἐξ' αὐτῶν ;

— Ἡ Βουλγάρη τάχιστα.

— Νά... τὰ ἔχω !...

— Τί διάβολο, κάθε μῆνα, πὺν λαγὸς γεννᾷς ἐσύ !... μουρμουροῦσε ὁ κ. Σαμαράς.

Ἐναν Τοῦρκο τὸν ῥώτησαν, ποίος ὕπηκοότητος εἶνε.

— Βαλὶ Μπιλμέμ ! (Μὰ τὸν Θεό, δὲν ξέρω) ἀπάντησε ὑψώνοντας καὶ τὰ δυὸ του χεῖρα πρὸς τὸν οὐρανόν...

Ὁ Τοῦρκος στρατηγὸς Χασάν—Ταξίμ Πασσάς, ὁ παραδόξως τὴν Θεσσαλονίκην στοὺς Ἕλληνας δὲν ἀπεγράφη. Ἐξήγησε διαλογικῶς ἀπὸ τὸν Πρίγκηπα Νικόλαον, νὰ μὴν ἀπογραφῇ.

Μὲ τὴν ἀπογραφή τῶν ἐπισήμων ἔγιναν ἀτοκα πολλά.

Τρεῖς ἀπογραφεῖς, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ ἕνας σήμερὰ εἶνε δικαστικός, ἐπέμεναν, σώνει καὶ καλά, νὰ ἀπογράψουν καὶ τὸν Γάλλο Πρόξενο, τὴν ὥρα πού ἔβγαίνε ἀπὸ τὸ προξενεῖο του !...

Μιὰ ζητιάνα ἀπὸ ἀπεγράφῃ, με ἐπάγγελμα «Διακονία» εἶπεν κατόπιν στοὺς ἀπογραφεῖς :

— Καὶ τώρα δώστε μοὺ μιὰ πενταροῦλα !...

Οἱ πῖο πεθαρχικοὶ ἦσαν οἱ Τοῦρκοι. Εἶχε δοθῇ διαταγή, πρὶν τελειώσῃ ἡ ἀπογραφὴ κανέναν νὰ μὴν βγῇ ἀπὸ τὸ σπῆτι του.

Κ' οἱ Τοῦρκοι δίδοντας τὸ δελτίο τους, ρωτοῦσαν τοὺς ἀπογραφεῖς σιγὰ — σιγὰ :

— Καὶ τώρα, μποροῦμε νὰ βοῦμε λίγο ὤξω !

Μιὰ δασκάλα στὴ στήλη «τὶ ἐπάγγελμα ἔχετε», προσέθεσε :

«Μεμνηστευμένη» !...

Τῆς εὐχηθήκαμε καλὲς δουλειές.

Πολλὰ δελτία παρουσίαζαν τὴν τότε ἐθνολογικὴ κατάστασι, τῆς Θεσσαλονίκης.

Ἔτσι ὁ σύζυγος, σ' ἕνα δελτίο, ἦτανε Αὐστριακός, εἶχε γυναίκα Ἰταλίδα, τὸ ἕνα του παιδί, τὸ ἄρρεν, ἦταν Αὐστριακός, τὸ θηλυκὸ Ἰταλικὸ ὑπηκοότητος καὶ τὸ τρίτο, τὸ λῆτε εἶπε ἦταν ;

Τὸ τρίτον ἦταν... Ὀλλανδικὸς ὑπηκοότητος, γιατί τὸ εἶχε βαπτίσῃ ὁ

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟΥ ΑΛΦΟΝΣ ΚΡΟΖΙΕ

ΕΡΩΤΟΧΤΥΠΗΜΕΝΟΙ

Τόκ, τόκ, τόκ, τόκ !...

Ἐνὸς τὰ εὐχίνητα δάχτυλά της ἔτρεχαν ἀπάνω στὴ γραφομηχανή, ἡ Μανὲτ παρακολουθούσα συγχρόνως λοξὰ τὴς κινήσεις τοῦ κ. Ροζέ, πού μέλεις εἶχε μπεῖ στὸ γραφεῖο...

Τὸ ψηλὸ δειλὸ παλληκάρι τὴν ἐτιγνίζε με ἀμνηστία. Ἐπιτέλους ἔπρεπε θάρρος καὶ τῆς εἶπε με τρεμάμενη φωνή :

— Δεσποινὶς Μανέτ, μήπως σὰς ἐνοχλῶ ; Ὡ, σὲ μιὰ στιγμὴ θὰ τελειώσω !

Ἡ Μανέτ ἔπαυσε νὰ χτυπᾷ τὰ πληκτρα τῆς γραφομηχανῆς καὶ τὸν ἐκύττασε παράξενα.

— Εἶνε τρία χρόνια τώρα, ἄρχισε νὰ λήθῃ ὁ Ροζέ, πού εἴμαστε συνάδελφοι σ' αὐτὸ τὸ γραφεῖο... Τὸ δι' ἔρχομαι συχνὰ ἐδῶ, χωρὶς λόγο, εἶσι μονάχα γιὰ νὰ σὰς δῶ, δὲ σὰς ἔβαλε ποτὲ σὲ καμμιὰ ὑποψία ;

— Ὁμολογῶ πὼς ὄχι, ἀπάντησε ἡ Μανέτ. Δίνα τόσο λίγη προσοχὴ σὲ δι' τι συμβαίνει γύρω μου...

Ἐνὸς μιλῶσας ἀδιάφορα δὶθεν, ὁ κ. Ροζέ τὴν κύτταξε καὶ μεθύσε ἅπ' τὴν ἐμορφίαν της.

— Ἄν θέλατε νὰ γίνετε γυναίκα μου, ἐξακολουθῆσε αὐτός, ὦ, εἰμαι βέβαιος πὼς θὰ ζοῦσατε εὐτυχισμένοι... Ἐχομε κι' οἱ δυὸ καλοὺς μισθοὺς... Θὰ ἐρχόμαστε μαζί στὸ γραφεῖο, θὰ τρώμε μαζί στὸ ρεστοράν...

— Καλὰ, καλὰ ἔχω, θὰ σκεφθῶ κ. Ροζέ, ἀπάντησεν ἡ νέα. Ἀρπάζτε με τώρα μόνον...

Ὁ Ροζέ τὴν ἐχαίρετσε καὶ βγήκε ἔξω κάνοντας συγχρόνως τὴ σκέψιν :

— Ἀπέτυχον ! Ἀπέτυχον οἰκτρῶς !... Μοὺ ἀπάντησε μ' ἕναν τόνο πού δὲν μοὺ ἐπιτρέπει νάχω περὶ καμμιὰν ἐλπίδα...

Ἡ Μανέτ βρισκότανε τώρα σὲ μεγάλη ἀμνηστία. Τὴν προηγούμενη μέρα στὸ ρεστοράν, ποῦτρωσαν, ἕνας ἄλλος συνάδελφος τῆς, ὁ κ. Μαρσέλ, τῆς εἶχε κάνει τὴν ἰδιὰ πρότασιν. Καὶ ἡ Μανέτ, φυσικὰ, εἶχε δώσει τὴν ἰδιὰν ἀπάντησιν καὶ ἐς κείνον :

— Ὁ Ροζέ τὴν ἐχαίρετσε καὶ βγήκε ἔξω κάνοντας συγχρόνως τὴ σκέψιν :

— Ἀπέτυχον ! Ἀπέτυχον οἰκτρῶς !... Μοὺ ἀπάντησε μ' ἕναν τόνο πού δὲν μοὺ ἐπιτρέπει νάχω περὶ καμμιὰν ἐλπίδα...

Ἡ Μανέτ βρισκότανε τώρα σὲ μεγάλη ἀμνηστία. Τὴν προηγούμενη μέρα στὸ ρεστοράν, ποῦτρωσαν, ἕνας ἄλλος συνάδελφος τῆς, ὁ κ. Μαρσέλ, τῆς εἶχε κάνει τὴν ἰδιὰν πρότασιν. Καὶ ἡ Μανέτ, φυσικὰ, εἶχε δώσει τὴν ἰδιὰν ἀπάντησιν καὶ ἐς κείνον :

— Ὁ Ροζέ τὴν ἐχαίρετσε καὶ βγήκε ἔξω κάνοντας συγχρόνως τὴ σκέψιν :

— Ἀπέτυχον ! Ἀπέτυχον οἰκτρῶς !... Μοὺ ἀπάντησε μ' ἕναν τόνο πού δὲν μοὺ ἐπιτρέπει νάχω περὶ καμμιὰν ἐλπίδα...

Ἡ Μανέτ βρισκότανε τώρα σὲ μεγάλη ἀμνηστία. Τὴν προηγούμενη μέρα στὸ ρεστοράν, ποῦτρωσαν, ἕνας ἄλλος συνάδελφος τῆς, ὁ κ. Μαρσέλ, τῆς εἶχε κάνει τὴν ἰδιὰν πρότασιν. Καὶ ἡ Μανέτ, φυσικὰ, εἶχε δώσει τὴν ἰδιὰν ἀπάντησιν καὶ ἐς κείνον :

— Ὁ Ροζέ τὴν ἐχαίρετσε καὶ βγήκε ἔξω κάνοντας συγχρόνως τὴ σκέψιν :

— Ἀπέτυχον ! Ἀπέτυχον οἰκτρῶς !... Μοὺ ἀπάντησε μ' ἕναν τόνο πού δὲν μοὺ ἐπιτρέπει νάχω περὶ καμμιὰν ἐλπίδα...

Ἡ Μανέτ βρισκότανε τώρα σὲ μεγάλη ἀμνηστία. Τὴν προηγούμενη μέρα στὸ ρεστοράν, ποῦτρωσαν, ἕνας ἄλλος συνάδελφος τῆς, ὁ κ. Μαρσέλ, τῆς εἶχε κάνει τὴν ἰδιὰν πρότασιν. Καὶ ἡ Μανέτ, φυσικὰ, εἶχε δώσει τὴν ἰδιὰν ἀπάντησιν καὶ ἐς κείνον :

— Ὁ Ροζέ τὴν ἐχαίρετσε καὶ βγήκε ἔξω κάνοντας συγχρόνως τὴ σκέψιν :

— Ἀπέτυχον ! Ἀπέτυχον οἰκτρῶς !... Μοὺ ἀπάντησε μ' ἕναν τόνο πού δὲν μοὺ ἐπιτρέπει νάχω περὶ καμμιὰν ἐλπίδα...

Ἡ Μανέτ βρισκότανε τώρα σὲ μεγάλη ἀμνηστία. Τὴν προηγούμενη μέρα στὸ ρεστοράν, ποῦτρωσαν, ἕνας ἄλλος συνάδελφος τῆς, ὁ κ. Μαρσέλ, τῆς εἶχε κάνει τὴν ἰδιὰν πρότασιν. Καὶ ἡ Μανέτ, φυσικὰ, εἶχε δώσει τὴν ἰδιὰν ἀπάντησιν καὶ ἐς κείνον :

— Ὁ Ροζέ τὴν ἐχαίρετσε καὶ βγήκε ἔξω κάνοντας συγχρόνως τὴ σκέψιν :

— Ἀπέτυχον ! Ἀπέτυχον οἰκτρῶς !... Μοὺ ἀπάντησε μ' ἕναν τόνο πού δὲν μοὺ ἐπιτρέπει νάχω περὶ καμμιὰν ἐλπίδα...

Ἡ Μανέτ βρισκότανε τώρα σὲ μεγάλη ἀμνηστία. Τὴν προηγούμενη μέρα στὸ ρεστοράν, ποῦτρωσαν, ἕνας ἄλλος συνάδελφος τῆς, ὁ κ. Μαρσέλ, τῆς εἶχε κάνει τὴν ἰδιὰν πρότασιν. Καὶ ἡ Μανέτ, φυσικὰ, εἶχε δώσει τὴν ἰδιὰν ἀπάντησιν καὶ ἐς κείνον :

— Ὁ Ροζέ τὴν ἐχαίρετσε καὶ βγήκε ἔξω κάνοντας συγχρόνως τὴ σκέψιν :

— Ἀπέτυχον ! Ἀπέτυχον οἰκτρῶς !... Μοὺ ἀπάντησε μ' ἕναν τόνο πού δὲν μοὺ ἐπιτρέπει νάχω περὶ καμμιὰν ἐλπίδα...

Ἡ Μανέτ βρισκότανε τώρα σὲ μεγάλη ἀμνηστία. Τὴν προηγούμενη μέρα στὸ ρεστοράν, ποῦτρωσαν, ἕνας ἄλλος συνάδελφος τῆς, ὁ κ. Μαρσέλ, τῆς εἶχε κάνει τὴν ἰδιὰν πρότασιν. Καὶ ἡ Μανέτ, φυσικὰ, εἶχε δώσει τὴν ἰδιὰν ἀπάντησιν καὶ ἐς κείνον :

— Ὁ Ροζέ τὴν ἐχαίρετσε καὶ βγήκε ἔξω κάνοντας συγχρόνως τὴ σκέψιν :

— Ἀπέτυχον ! Ἀπέτυχον οἰκτρῶς !... Μοὺ ἀπάντησε μ' ἕναν τόνο πού δὲν μοὺ ἐπιτρέπει νάχω περὶ καμμιὰν ἐλπίδα...

Ἡ Μανέτ βρισκότανε τώρα σὲ μεγάλη ἀμνηστία. Τὴν προηγούμενη μέρα στὸ ρεστοράν, ποῦτρωσαν, ἕνας ἄλλος συνάδελφος τῆς, ὁ κ. Μαρσέλ, τῆς εἶχε κάνει τὴν ἰδιὰν πρότασιν. Καὶ ἡ Μανέτ, φυσικὰ, εἶχε δώσει τὴν ἰδιὰν ἀπάντησιν καὶ ἐς κείνον :

— Ὁ Ροζέ τὴν ἐχαίρετσε καὶ βγήκε ἔξω κάνοντας συγχρόνως τὴ σκέψιν :

— Ἀπέτυχον ! Ἀπέτυχον οἰκτρῶς !... Μοὺ ἀπάντησε μ' ἕναν τόνο πού δὲν μοὺ ἐπιτρέπει νάχω περὶ καμμιὰν ἐλπίδα...

Ἡ Μανέτ βρισκότανε τώρα σὲ μεγάλη ἀμνηστία. Τὴν προηγούμενη μέρα στὸ ρεστοράν, ποῦτρωσαν, ἕνας ἄλλος συνάδελφος τῆς, ὁ κ. Μαρσέλ, τῆς εἶχε κάνει τὴν ἰδιὰν πρότασιν. Καὶ ἡ Μανέτ, φυσικὰ, εἶχε δώσει τὴν ἰδιὰν ἀπάντησιν καὶ ἐς κείνον :

— Ὁ Ροζέ τὴν ἐχαίρετσε καὶ βγήκε ἔξω κάνοντας συγχρόνως τὴ σκέψιν :

— Ἀπέτυχον ! Ἀπέτυχον οἰκτρῶς !... Μοὺ ἀπάντησε μ' ἕναν τόνο πού δὲν μοὺ ἐπιτρέπει νάχω περὶ καμμιὰν ἐλπίδα...

Ἡ Μανέτ βρισκότανε τώρα σὲ μεγάλη ἀμνηστία. Τὴν προηγούμενη μέρα στὸ ρεστοράν, ποῦτρωσαν, ἕνας ἄλλος συνάδελφος τῆς, ὁ κ. Μαρσέλ, τῆς εἶχε κάνει τὴν ἰδιὰν πρότασιν. Καὶ ἡ Μανέτ, φυσικὰ, εἶχε δώσει τὴν ἰδιὰν ἀπάντησιν καὶ ἐς κείνον :

— Ὁ Ροζέ τὴν ἐχαίρετσε καὶ βγήκε ἔξω κάνοντας συγχρόνως τὴ σκέψιν :

— Ἀπέτυχον ! Ἀπέτυχον οἰκτρῶς !... Μοὺ ἀπάντησε μ' ἕναν τόνο πού δὲν μοὺ ἐπιτρέπει νάχω περὶ καμμιὰν ἐλπίδα...

Στ. Σταματίου

ἀπὸ δὲν θὰ τὴν ἄφηνε νὰ ἐργάζεται παιά.

Λίγες μέρες ἀργότερα ἡ Μανέτ ἦταν ἐτοιμὴ νὰ δώσῃ τὸ λόγο της, στὸν Μαρσέλ, ὅταν τῆς κατέβηκε ἑαφνικὰ ἡ ἰδέα νὰ κἀν ἕνα μικρὸ πείραμα. Θὰ δοκίμαζε τὰ αἰσθήματα τοῦ Μαρσέλ καὶ τοῦ Ροζέ.

Ἐπῆγε στὸ γραφεῖο καὶ προσποιήθηκε πὼς ἦταν βαθεῖα λυπημένη :

— Θεέ μου ! τί στενοχωρημένη πού φαίνοσαστε ! τῆς εἶπε ὁ Ροζέ. Μήπως πάθατε τίποτε δυσάρεστο, δεσποινὶς Μανέτ ;

— Εἴμαι ἀλήθεια πολὺ λυπημένη, φίλε μου. Φαντασθῆτε πὼς σήμερὰ τὸ πρωῒ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ΜΑΡΤΥΡΟΛΟΓΙΟ

Ο ΜΑΡΤΥΡΙΚΟΣ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ

Ο μεγαλομάρτυς Χριστόφορος. Η τερατώδης άσχημία του. Ο προσηλυτισμός των δικαιοσύνη στρατιωτών. Η καταδίωξη του Αυτοκράτορος Δεκίου. Η δυο Μαγδαληνές που μετανοήσαν. Τα θαύματα του αγίου. Η φωτιά γίνεται δροσιστικό άερί και το πυρμένο σίδερο, κρύο νερό. Ο άποκεφαλισμός του.

Ο άγιος Χριστόφορος ήκμασε κατά το 280 μετά Χριστόν, βασιλεύοντος του Δεκίου, του τρομερού Χριστιανομάχου Ρωμαίου Αυτοκράτορος.

Τερατώδεις και παράδοξες φήμες κυκλοφορούσαν άλλοτε για τη θρυλική άσχημία του αγίου τούτου. Ήταν, λέγανε, τόσο άπαισιος στην όψη, όστε τον άποκαλούσαν «Κυνοπρόσωπο» άνθρωπο δηλαδή με μορφή κυνός!... Οι έγχθροι του μάλιστα έλεγαν ότι κατήγето από γένος άνθρωποφάγων!... Κάτω όμως από το άποκρουστικό παρουσιαστικό του, ο άγιος αυτός έκρυβε άγγελική, παιδική ψυχή και βαθειά στην καρδιά του άνθοβόλοισι άπειρη συμπόνεια και καλωσύνη.

Πριν πάρει τ' όνομα του Χριστοφόρου, λεγότανε Ρέπρεβες. Κάποτε, πολεμώντας μ' ένα κόμητα, πιάστηκε αιχμάλωτος. Όταν όμως έκανε ν' ανήσει το στήμα του να μιλήσει είδε πως η γλώσσα του είχε δειθεί και δεν άπορούσε ν' άρθρώσει ούτε λέξη. Μες στην άπελπίσία του, γονάτισε και προσευχήθηκε από τα βάθη της καρδιάς του. Τήν στιγμή έκείνη, παρουσιάστηκε μπροστά του άγγελος Κυρίου, ο όποιος άφού άκούμησε τα χέρια του στά κλειστά χείλη του, του είπε:

— Ρέπρεβες, άνθρζου! Ο Χριστόφορος ξαναβρήκε άμέσως την όμιλία του κι' από τότε του άπεκαλύφθη, για πρώτη φορά, όλο το μεγαλείο της Χριστιανικής θρησκείας. Και άπεφάσισε ν' άφιρώση του λοιπού όλη τη ζωή του στη διάδοση του λόγου του Χριστού.

Άρχισε τότε να γυρνάει σε χωριά και πολιτείες και να στηλιτεύει τους είδωλολάτρες. Έλληνες που κατεδίωκαν τους Χριστιανούς, όλο το μέγα όργανο άρχοντας Βάκχιος, φοβούμενος τη μεγάλη έπισηροή του Αποστόλου αυτού, διέταξε να τον πιάσουν και να τον δέσουν άσπονδο με ματώσουν ή σάρκες του.

Ο Ρέπρεβες—δέν είχε πάρει ακόμα τ' όνομα του Χριστοφόρου—έπαινε το μαρτύριο με χριστιανική καρτερικότητα.

Ταπεινούμαι θεληματικά γιατί έτσι το θέλει ο Κύριός μου Ήσους Χριστός—είπε στο Βάκχιο.—Ήθελα και στάθηκα να με πιάσουν. Γιατί αν άντιστεκόμουν, ούτε συ μπορούσες να μου κάνης τίποτα, ούτε και αυτός ακόμα ο βασιλεύς σου.

Τα λόγια αυτά έφτασαν στ' αυτιά του Δεκίου. Ο Χριστιανομάχος αυτοκράτωρ φοβήθηκε τότε πολύ και από την έπίδραση του Αποστόλου και από τη φοβητή άσχημία του. (Μονάχα οι Χριστιανοί μπορούσαν ν' άντικρούουν το πρόσωπό τ' υ χωρίς να φοβηθούν, επειδή έκείνοι ήτανε σε θέση να διαβάσουν στα μάτια του τη λάμψη της χριστιανικής προάτητος). Κ' έστειλε διακόσιους στρατιώτες με την έντολή να τον πιάσουν και να τον παρουσιάσουν μπροστά του.

Τό μόνο όπλο που κρατούσε άπάνω του ο άγιος ήταν ένα ραβδί, τό όποιο όμως από ξερό που ήτανε, ξαφνικά εβλάστησε! Στο δρόμο, σάθηκε το ψωμί των στρατιωτών και δέν είχαν τί να φάνε. Μά ο άγιος προσευχήθηκε, και τα λίγα ψωμιά που είχαν άπομείνει, έπλήθαιναν ξαφνικά και γέμισε ο τόπος.

Τό θαύμα αυτό έκανε τους στρατιώτες να πιστέψουν στο Χριστό, ν' άνοιχθούν τα μάτια τους στο φως της μεγάλης αλήθειας. Και μόλις πήγανε στην Άντιόχεια, άντι να παραδώσουν τον άγιο στα χέρια της έξουσίας, όπως είχαν διαταγή, έβαφτίστηκαν άμέσως μαζί με τον έπίσκοπο της Άντιοχείας, τον άγιο και ιερομόναχο Βαβύλα. Τότε και ο Ρέπρεβες έλαβε για πρώτη φορά τό βάπτισμα και ώνομάσθη Χριστόφορος.

Μόλις ο Αυτοκράτωρ πληροφορήθηκε τη μεταστροφή των στρατιωτών του και τό βάπτισμά τους στ' όνομα του Χριστού, και είδε μπροστά του, στο δικαστήριο, τον άγιο Χριστοφόρο, έπεσε άνάσκελα από την ταραχή και τη σύγχυση του. Από καρό τώρα έβλεπε τι μεγάλες συμπάθειες άποκόμισε κάθε μέρα η χριστιανική θρησκεία—μά ποτέ του δέν φανταζότανε πως είχαν τόσο δύναμη και πιστικότητα τα παραγγέλματά της.

Όστόσο, έπρεπε ο Δέκιος με κάθε τρόπο ν' άντιδράση στο ρεύμα αυτό. Και να τι σφίστηκε ο πονηρός ρωμαίος αυτοκράτωρ για να τό κατορθώσει αυτό:

Βλέποντας πως ο άγιος Χριστόφορος δέν φοβότανε από άπειλές και βανανίστηρια, προσεκάλεσε δύο γυναίκες, την

Καλλινίκη και την Άκυλίνα, για να τον βοηθήσουν στους δολιγούς σκοπούς του. Η γυναίκες αυτές ήταν πενιάρμορες στην όψη και είχαν σώματα θαυμάσια, μά στην ψυχή ήταν άκόλαστες και μαρές. Είχανε μάθει στην άντέλεια την τέχνη να κάνουν τους άντρες να πέφτουν σε διαβολικό πειρασμό, και κανείς δέν μπορούσε ν' άντισταθή στις πονηρές ματιές τους...

Αυτές λοιπόν τις δύο επικίνδυνες γυναίκες, έβαλε ο αυτοκράτωρ Δέκιος να πάνε να βρουν τον άγιο Χριστόφορο, να τον έρωτεύουν, να τον κάνουν να χωριστή από τη θρησκεία του Χριστού και να προσφέρει θυσία στα είδωλα. Ο μαρτύς αυτοκράτωρ, περνώντας παράδειγμα από τον έαυτό του, νόμιζε πως ο άγιος δέν θα μπορούσε ν' άντισταθή στα κάλλη και στις ώμορφιές των δύο αυτών γυναικών.

Μά τα πράγματα ήσαν άλλιώς άπ' ό,τι φανταζόταν ο Δέκιος. Ο άγιος Χριστόφορος μίλησε με τόση πίστη η εύληψία στις δύο έταίρες, που είχαν πάει για να τον κάνουν να πείσει όσην τία μαζί τους, που η δύο γυναίκες είδαν να λάμπει μπροστά τους τό άνέσπερο και άληθινό φως της θρησκείας του Χριστού—και στεφανώσαν α' αυτήν.

Τήν άλλη μέρα, παρουσιάστηκαν στον Αυτοκράτορα Δέκιο πού είπαν, θαρετά και άφοβα, πως άπαρνόντανε τα είδωλα κι' να προσκυνήσουν τον άληθινό Χριστό. Ο άμμοχαρής όμως αυτοκράτωρ έπιμάρησε σκληρά τις δύο αυτές μετανοήσες Μαγδαληνές. Διέταξε να τις περάσουν με σουβλές άπ' τις κατούρες των ποδιών άς τους ώμους και να τις κρεμάσουν σ' ένα υψηλό μέρος, να πεθάνουν αγά-αγά από τη δίαια και τους πόνους! Η δύο άγιες ύπόμειναν τη φοβητή αυτή θέση με ύπόμονη και καρτερικότητα. Ξεπνήσαν ψιθυρίζοντας τ' όνομα του Χριστού.

Η φαντασία αυτή πίστη ξέωργισε περνούσανε τό Δέκιο, ο όποιος άρχισε να β.ίζη τον άγιο Χριστόφορο για τό άσχημο και άποκρουστικό παρουσιό του. Ο άγιος τον κοίταζε καθόλου, χωρίς να ταραχθή, χωρίς να θυμώσει καθόλου. Τότε ο έπίσκοπος τύραννος, διέταξε να θανατώσουν τους διακόσιους στρατιώτες, που άνω τους έσταλε να πιάσουν τό Χριστόφορο έκείνοι πίστησαν στο Χριστό, και να βασανίσουν και τον ίδιο τον άγιο.

Έδωσαν τότε τον άγιο Χριστόφορο πάνω σ' ένα υψηλό σίδερο κι' από κάτω άναγινον μεγάλη φωτιά. Μά ο άγιος, όχι μονάχα δέν πάσανε τίποτα άπ' τις φλόγες, άλλ' άπεναντίας άνησαν ήσυχα-ήσυχα—σάν να βρισκότανε στην όλη καμένη δροσερό ποταμό—πράγματα παράδοξα, τα όποια στους μέν άπίστους φαινότανε τρελλά κι' άπίθανα, στους δέ πιστούς λογικά και εύλογοτάτα.

Όσο ο λαός άκουγε τον άγιο να μιλάει, χωρίς να τον πειράζουν καθόλου η φλόγες της φωτιάς που φούντωνε από κάτω του, τόσο και μεγαλειότερη συγκίνηση τον έπαινε. Οι πιστοί έκλαμαν από χαρά, μά και οι άπιστοι είχαν συγκινηθή, επειδή άρχισαν να πιστεύουν. Όρμησαν τότε όλοι μαζί, σάν ένας άνθρωπος, για να έλευθερώσουν τον άγιο από τη φωτιά. Μά ο αυτοκράτωρ διέταξε τους στρατιώτες του να τους σφάζουν όλους, όπως κι' έγινε!

Ύστερα, κατέβασαν τον άγιο από τη φωτιά, του έδωσαν μία πέτρα στο λαϊμό και τον έβριξαν σ' ένα ηγιάδι. Μά Άγγελοι έβρου φανερώθηκε τότε και τράβηξε από κει μέσα τον άγιο και τον έβγαλε άπείραχτο και ζωντανό έξω.

Όστόσο, και μπρός στο καινούργιο αυτό θαύμα ο Αυτοκράτωρ Δέκιος δέν πίστησε. Άπεναντίας φρόσε άπ' τό κακό του. Διέταξε λοιπόν να φτιάσουν ένα φέρεμα από σίδερο, να τό κοκκινίσουν στη φωτιά και ύστερα να κρεμάσουν μ' αυτό τον άγιο. Μόλις άφω το κοκκινισμένο σίδερο άγγιξε τις σάρκες του αγίου έλυνε άμέσως και γινότανε δροσερό νερό!...

Τό τελευταίο μαρτύριο του αγίου στάθηκεν ο άποκεφαλισμός. Τότε μονάχα παρέδωσε την ψυχή του, ο μεγαλομάρτυς Χριστόφορος, όταν τό κεφάλι του χωρίστηκε άπ' τό σώμα του!...

ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Φαίνεται ότι της άγαπητής Μαρής της κατέβηκε να μισή και Άγγιλικά.

— Γιατί;

— Για να μπορέ νά καλολογή τις φίλεις της με μία γλώσσα άκόρη πάνω!

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΜΑΣ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΝΟΣ ΤΡΕΛΛΟΥ

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥΣΤΟΥ ΑΣΩΜ

Τήν εποχή που άπασχολούμην με τις βιομηχανικές μου έργασίες, αναγκαζόμουν να ταξιδεύω συχνά στην Όρλεάνη... Έπήγαινα τουλάχιστον τρεις φορές την εβδομάδα, άλλοτε μόνος μου κι' άλλοτε μαζί με τη γυναίκα μου.

Όταν έπαρνα και τη γυναίκα μου μαζί μου, είχα παρατηρήσει, ότι στο γυρισμό μας βρισκόταν πάντα στη σάλα της άναμονής του σταθμού της Όρλεάνης, ένας άνδρας, με μεγάλα μάτια πεταγμένα έξω από τις κόγχες, που μάς παρακολουθούσε με μίαν έκπληκτική έπιμονή.

Ο περίεργος αυτός άγνωστος βρισκόταν πάντα εκεί, όποιαδήποτε ώρα κι' αν έφθανα, κυττάζοντας με τό άφηρημένα μάτια του όλα τα πρόσωπα των ταξιδιωτών.

Ήταν άρκετά καλά ντυμένος, άδύνατος και ψηλός. Τό μελαχρινό ξερό πρόσωπό του είχε βαθιές ρυτίδες και τό μάτια του έκνταξαν με μίαν απελπιστική έπιμονή.

Στην αρχή είχα ύποθέσει πως ήταν ύπάλληλος ξενοδοχείου. Όστόσο δέν έμιλούσε σε κανέναν και δέν φαντάζομαι πώς θα βρισκόταν διευθυντής ξενοδοχείου τόσο τρελλός, ώστε να κρατή στην ύψηλοία του αυτόν τον άνθρωπο, ο όποιος με τις νευρικές και άποτομες κινήσεις του έπροκαλούσε κάποια άνησυχία.

Ένα βράδυ μ' έπιασε η περιέργεια κι' άποφάσισα να τον παρακολουθώ για να μωρθέσω να εξιγνάσω τό μυστικό του.

Όταν άπομακρύνθηκαν όλοι οι ταξιδιώτες, ο άγνωστος έστάθηκε μία στιγμή παρατάλιμος, έκανε έπειτα μερικους γύρους κατά μήκος και πλάτος της σάλας της άναμονής, έκνταξε πολλές φορές τό ρολόγι του και επί τέλους, έβγήκεν έξω και κάθισε σ' ένα τραπέζι του καφενείου του σταθμού.

Παράγγειλε μία μύρα που δέν την ήπιε, και έπ' μίαν ώρα περίπου έκνταξε τους διαβάτες με μεγάλο ενδιαφέρον.

Έξαφνικά σηκώθηκε σάν ν' άνατινάχθηκε από κάποιο έλατήριο, έπέταξε ένα νόμισμα στο τραπέζι και, χωρίς να περιμένη ρέστα, έτρεξε πάλι στη σάλα της άναμονής.

Τον άκολουθούσα. Τη στιγμή έκείνη η ταχεία άμείστοιγία του Μπρονό έμεινε στο σταθμό.

Ο άνθρωπος ξανάρχισε τα ίδια. Έκνταξε προσεχτικά όλες τις γυναίκες, και, όταν έπέρασε τό κήμα των ταξιδιωτών, όταν έβεβαιώθηκε, όπως έφαινετο, ότι έκείνη που έπεριμένε δέν ήθελε ούτε μ' έκείνο τό τραίνο, ξανάρχισε τους αυτοματικούς ρηματισμούς του, χωρίς να προσέχη διόλου στους άνθρώπους που ήσαν εκεί.

Πήρα τότε την άπόφαση να τον πλησιάσω για τι ή στάσις του όσο πήγαινε και μεγάλωνε την περιέργειά μου. Σκέφτηκα όμως άμέσως πως οι ύπάλληλοι του σταθμού θα ήξεραν χωρίς άλλο πολλά γ' αυτόν.

Εξήτησα τότε κι' έγώ πληροφορίες από ένα σιδηροδρομικό.

Αυτός ο ψηλός κι' άδύνατος; μού άπάντησε εινε τρελλός.

Δέν φαίνεται όμως διόλου επικίνδυνος.

— Ναι, ναι, άπάντησε με άπόλυτη πεποίθηση αυτός. Αύτη τη στιγμή θα βρίσκεται στο σταθμό του Αούστερλιτς.

Και ξανάρχισε τον αυτόματο κερκατό του...

Αδυσώστες Άσώμ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ένας λοποδότης καλοντυμένος μπαίνει σ' ένα χαυχοστό της όδοι Έριού. Ο ύπάλληλος τρέχει άμέσως και με χίλιες δυό υποκλίσεις τον έρωτά:

— Τι άγαπά ο κύριος;

Αυτό τό δοχτυλίδι με τό διαμάντι πόσο έχει;

— Διακόσια φράγκα!

Ο λοποδότης μένει σκεπτικός.

Ο ύπάλληλος τον έρωτά έξ ευτερόν:

— Θά τό πάρετε, κύριε;

— Όχι τώρα... τό βράδυ!

Ο Άγαθόπουλος ταξιδεύει σιδηροδρομικά. Μέσα στο βαγόνι όμως εινε τρομερά στενοχωρημένος. Στο καθισμά του κάθονταν τό όλον έξη έπιβάται, ενώ επί του άπέναντι δέν κάθονταν παρά πέντε μόνον. Κάμνει λοιπόν την έξησι σκέψη:

— Τί κουτός που είμαι τόση ώρα! από δω που κάθεται έγώ είμαι

στε έξη, ενώ από κει εινε μονάχα

πέντε! Δέν πάω

από κει να βρώ...

την εύρυχωρία μου!

ΚΑΡΤ ΠΟΣΤΑΛ
 "Η υπό των αναγνωστών μας αποσταλλομένη συνεργασία και μη συνοδευομένη υπό δικαιώματος κτίσεως εκ δραχμών πάντα δὲν λαμβάνεται δι' ἑν."/>

Α. Χ. Πειραιά. "Αν και ὑπάρχουν δυο-τρεις μεταφορές του Καγιάμ δημοσιεύουμε ἐδὼ τὸ τελευταίον τετράστιχο.

Εἶνε γλυκοξημέρωμα, ξύπνα φαιδρά νεότης
Γέμισε τὸ κρυστάλλινον ποτήρι σου νὰ πειθῇ
Μὴ τέτοια διπύροχη στιγμή, ὃ κόσμον ματαιότης
Θὰ τὴν ζητᾷς πολλὰς φορές χωρὶς νὰ τὴν εὕρῃς!

Μιχ. Καρυτινὸν, Ἀμαλιάδα. Πρέπει νὰ ξανασταίσετε τὸ διήγημα. Γράψτε δὲ σὲ μὴ ἀκρὴ τοῦ χειρογράφου ἀδικαίωμα κτίσεως ἐστὲν. Λοιπὸν οὐ λ. ο. ν. Τὸ ποίημά σας «Μετανοημένην», μὴ νοήματα και ἐννοίας βαθυτάτας. Τὸ δημοσιεύουμε ἐδὼ βέβαιον διὰ τὴν εὐχαιροποίησιν καὶ διὰ δόξασιν τοῦ ἀναγνώστας μας μὲ τὰ φρικτὰ αὐτὰ κινιὰ καύματα. Ἰδοὺ τὸ

"Ἀστρα σὴ γῇ εἶνε πολλὰ,
ποῦ τῇ ψυχῇ μαγεύουν
Μὰ σ' εἶσαι ἀπ' τὰς τέλει
τοῦ ὄφρα τοῦ, δὲν βγαίνουν.

"Ἄν ἔλγῃς ὃ "Ὀμηρος
δὲν θαύρισκε μὴ λέει
γὰρ τὸ δικό σου τὸ κομμὶ
ἐγκώμιο νὰ πλέξῃ.

Πλάσμα Θεοῦ ἰδανικὸν καὶ Ἀφροδίτῃ εἶσαι,
 Ἀλλὰ μὴ λέξῃς μυστική περὶ πολλοῦ ποιεῖσαι.

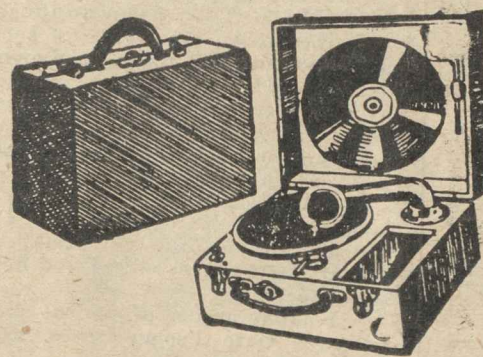
Κι' ὅταν ἡ μόδα ἡ κρυφὴ ἐπέβασε σὲ αὐτὸ σου περὶ σου γίνῃ συγγενὴς καὶ ὕστερα δική σου.

Μὲ πόθο τὴν ἐδέχτηκες χωρὶς νὰ ἐξετάσῃς, πῶς δὲ καὶ νὰ ποῖες πρὶν γὰρ πάντα θὰ νὰ χάσῃς.

Τὸ Γόητράν σου ἔπεσε παντοτεινὰ κι' ἐχάθη γιὰτὶ ἐκεῖνο πῶδιωξες πάλι ποτὲ δὲν θάρῃς...

Ἄ θ. α. ν. Τζαβάραν, Βυλ. λα. "Εἶλα Χριστὲ καὶ Παναγία!... Μὰ δὲν καταλάβατε λοιπὸν πῶς προέκυψε περὶ νοσηρίας; Τὸ ἐ- δημοσιεύσαμε πρὸς τὴν τὸν ἀναγνωστών, διὰ τὸν ζῆτον εἶνε... Πρέπει νὰ τοὺς παρῶμεν καθε- τὸς καὶ κατὰ δροσιστικὸν. Γ. Δ. Παυτὰς ἦν (Παντοπύλιν), Λάριαν. Μὰς γράφετε χίλια δυο καλὰ λόγια. Μὰς γράφετε ἕνα σο- ρὸ εὐχῆς, ἕνα σοφὸ κολλημένον. Μὰς γράφετε: «Τὴν κάμαρά μου τὴν ἐχ' σπολισμένην μὲ ἐξώφυλλο τοῦ «Μπουκέτου» σωστή ἐκκλησία! Καὶ θέλω νὰ φιλήσω τὸ «Μπουκέτο» σὰ νὰ ἦταν κανένας ἄγιος!»

Γὰρ ὅλα σας αὐτὰ τὰ εὐγενικά λόγια καὶ γὰρ τὸν εὐχαιροποίη- ὦν ἐνθουσιασμὸν σας εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Ἡ ἐτήσια συνδρομὴ τοῦ «Μπουκέτου» καὶ τῆς «Οἰκογενεί- ας» ἀρχ. 130. Στείλτε συνεπὲς ἐ- πιταγὴν στὸν κ. Κ. Θεοδοσόπου- λον, Γραφεῖα «Μπουκέτου», Λέσχη 7. Ν. Κ. τ. μ. Ἐνταῦθα. "Ὅχι ἀ- πολύτως καλὸ τὸ ποίημά σας. Στείλτε γὰρ καλότερον. "Ἄν ἐπι- μείνετε λίγο δὲ τὸ κατορθώσετε. Ε. Τ. σ. α. λ. α. ο. ν. "Ὅχι πε- τενημένον τὸ περὶ τραγοῦδι σας. "Εκεῖνο αὐτὸ λ. ο. γ. χ. ο. φ. ο. ρ. ο. τ. ο. ὅ ἢ λ. ο. ο. ν. τί εἶνε; Ἡ ἀ- χτίδες τοῦ; Διαβάστε ἑλληνικὰς καὶ ξένους περὶ γράφας. Ἄνορθοι οὐ- φῆς δὲν ἔχετε καὶ πολλὰς. Μὲ τὸ διάβασμα θὰ τὴν ἀποφύγετε κι' αὐτὴς στὸ μέλλον. "Ε. π. Γ. α. λ. Πειραιά. Σοφὰ - ὅπως τὸ ζητή- σατε - σὺς ἀπαντῶμεν διὰ οἱ στί-

ΤΑ ΓΡΑΜΜΟΦΩΝΑ STARR MASTERTONE ΕΙΝΑΙ

ἀπὸ ἀπόψεως τιμῆς ΤΑ ΜΙΚΡΟΤΕΡΑ καὶ ἀπὸ ἀπό- ψεως ποιότητος ΤΑ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ

ΠΩΛΗΣΙΣ ΔΙΑ ΜΗΝΙΑΙΩΝ ΔΟΣΕΩΝ

ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΗΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΙΑΝΟΝ ΣΤΑΡΡ

ΑΘΗΝΑΙ: Στοὰ Ἀρσακείου 12. Τηλ. νέον 8-31

ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ: Ὁδὸς Φίλωνος 48. Τηλ. νέον 10-26

χοι σας δὲν εἶνε ἐπιτυχῆς. Διαβάστε ἑλληνικὰς ποιητὰς. Ἄνορθοι οὐ φῆς. Γὰρ τὰ καλὰ σας λόγια θερμῶς εὐχαριστοῦμεν. Τὰ αὐτὰ ἔχοντες σὲ τὴν Ἀγοστήν. Σὺς πολυεχάριστοί. Μὲ τὰ αὐτὰ ἔχοντες Ἀρσακείου. "Ὅχι ἐπιτυχῆς οἱ στίχοι σας. Πολλὰ ἀφύγετε. Σὺς δὲ ὁποῦ λ. ο. ν. Θεοπύλιν. Καλὰ τὰ δυο πρῶτα σας τρίστιχα. Σὺς ὅλα καὶ ἀκόμα καὶ τὸ μέτρο. Νὰ τὰ δυο πρῶτα:

Βαρυὶς παρῶν ἡ ὥρες μου, σὴς μοναξιάς μου τὴν ἡμέραν
Μέσα στοῦ νοῦ μου τὰ θολὰ καὶ σκοτεινὰ μαργάρια
Ἀγάπης ξεπετάγονται, λησμονημένα χάρια...

Μορφὴς σὺν σ' ὄνειρο γλυκὸ παρῶν ἀπὸ μπερσοῦ μου
Ἡ μὴ χαμογελαῖ γλῶσσά κ' ἡ ἄλλη πὺρ σὺμ μου
Φωτὶὰ δίνει σὴς σφύρα μου, καὶ φλόγα σὴς ὄνειρό μου...

Διὰ τὸ θινὸ Λουλοῦ δὲ, Λεβαθῶ (Κεφαλληνίας). Εὐχαιροῦμεν μὲς πάλι καὶ εὐχαιροῦμεν σὺς ἀπαντᾷ: "Ὅχι ἐπιτυχῆς οἱ στίχοι σας. Μὴ γράψετε οὐ ποιήματα. Δοκιμάστε καὶ τὸν περὶ λόγον. Σπουδαστὴν, Σάββατον, διήγημα πὺρ ἀρχίζει ἐτσι:

"Ἦσαν ἕνα βραδὶνὸν ἀνοιξιάντικο. Ὁ ἥλιος εἶχε δώσει πρὸς πολλοῦ. Τὸ χερσὸ φεγγάρι ἔβριχεν μὲ χάρι τὴν ἀκτίνας τοῦ πρὸς γῆ, καὶ τὰ ἀστέρια τὰ λαμπροκοπούντα εἰς τὸ ἀχανὲς κινεῖτο πρὸς ἔσωμα, ἡμιλώοντο νὰ φωτίσουν μὲ τὰς ἀκτίνας τὸν τὴν ἀνα- μένες ὑπάρξεις πὺρ εὐρίσκοντο ἐπὶ τῆς Νήσου...

δὲν εἶνε ποτὲ δυνατόν νὰ εἶνε καλὸ. Γὰρ αὐτὸ σὺς συμβουλεύουμε καὶ γὰρ διαβάστε ἑλληνικὰς διηγηματογράφους, νὰ διορθώσετε τὸ ἴσον σας τὸ γλῶσσα σας, νὰ δῆτε τί θὰ πῇ διήγημα κ. τ. λ. Μ. Πετροπούλου, λ. ο. ν. Ἐνταῦθα. Θὰ σὺς ἀπαντήσωμε. Γὰρ κυττάτε τὰ προσημένα πρὸς Μ. π. α. ν. α. ρ. ο. ο. ο. Γράψτε πὺρ καθαρὰ καὶ ξονατεῖτε τὸ ποῖός σας πὺρ ἀρχίζει «Σκέπτομαι πάντα σκέπτομαι...» Καὶ μὴ ξαναγράψετε τὸν πρὸς πρῶτον καὶ μετῴστῳ. Γ. Εὐαγγελίου, Πάρος. Θὰ σὺς ἀπαντήσωμε. Σὺς ἔχοντες ὁποῦ λ. ο. ν. Καλλιθέαν. Τὸ διήγημά σας ὁχι ἐπιτυχῆς ἴσον ὅμως ἀρκετὰ καλὰ. Στείλτε τίποτε ἄλλο. Ἡ ἂν ἔχετε ἔκρηξη ἰσοῦς πρὸς τὴν ἀπὸ τὸ γραφεῖο 7-9 μ. νὰ διαλέξουμε ἐμεῖς. Ν. Βελώνη, Πειραιά. Γράψτε καλὰ. Τὸ ποῖός σας ὅπως ἀπαραλήπτου ὅχι ἐν τῇ ἐπι- τὸν ἐπιτυχῆς. Στείλτε τίποτε ἄλλο. Τ. Γ. ο. γ. ι. α. δ. η. ν. Πλατῶνα (Προσπολέως). "Ὅχι πενηντηνὸν τὸ πενηντηνὸν σας. Εἰδὲν. Πανέναν Πειραιά. Σὺς εὐχαριστοῦμεν γὰρ τὰ καλὰ σας λόγια. Γὰρ τὸ διήγημα δὲν συμφωνοῦμε νὰ τόσο. Γιατὶ ἐντὶ τῇ ἀρχῇ μᾶλλον νὰ ἀφαιρέσας καὶ ὁχι ἀπὸ ἀνάγκη νὰ ἐξωτερικεύσας καὶ αὐτὴν τὴν Πάρος καὶ εἰς μὲτα εὐγενέστερος καὶ γὰρ τὰ εὐγενικά σας λόγια καὶ γὰρ τὸ ποῖός σας τὸ ὅποιο καλότερον νὰ μὴ δημοσιεύθῃ. Κ. Ἐρ. ο. φ. α. ο. ν. Ἡράκλειον. Ἡ διήγημά σας ὁχι ἐπιτυχῆς. Πρόχειρον μᾶλλον νοσημένο, χωρὶς μέρους, χωρὶς οὐ, προστάδιο μᾶλλον. Ἐργασθεῖτε ἐν τούτοις. Ἐπει μὴ δὲ ἐπιτυχῆς Ζ. α. ν. τ. ε. λ. ρ. ο. ν. Παλιὸ Φάληρον. Ἡ μεταφράσις τοῦ «Ἐχθρὸς τοῦ Μου» ὁχι τὸσον ἐπιτυχῆς. Μὰς φαίνεται μάλιστα πῶς ὁ ποιητὴς αὐτὸς δὲν εὐκολομεταφράζεται. ἴσως μάλιστα νὰ μὴ μεταφράζεται καὶ καθόλου. Τὸ σὺν- νετό σας «Κάποιος αὐτὸς» μᾶλλον καλὸ. Καὶ τὸ δημοσιεύουμε

Θυμᾶμαι κάποιον διόλκον
 [ἐξημέρωμα]
 παλιὰς αὐγῆς ῥοδόβαρτος
 [δυσόσμη]
 ποῦ ἡ ψυχὴ μου ὑπῄσταν
 [καὶ πῆναι]
 ἀπάνω σὰ νεκρὸν ἔγινε
 [νεκρὸν]

Θυμᾶμαι τὴν αὐτοῦλα ποῦ
 [μὴ ποῖται]
 μ' ὅλα τ' ἀδρὰ μεθυστικὰ
 [ποτὶ τῇ]
 ὦ τῆς αὐγῆς τὸ θεῖο καὶ
 [τοῦ ζῆτον]
 αὐγῆς δμως ἀλλοίωσας
 [φροντῇ]

Κι' ἔμεινα πάλι μόνη μου
 [δυσόσμη]
 νὰ κλαίω τὸ χαμένο τ' ἐ-
 [γὰρ μου]
 δπου ἡ Αὐγὴ, μοῦ τ' ἔ-
 [παρε σὺ δῆμα ἦν]
 καὶ χάθηκε σ' ἡν ἀρχὴν
 [ἐκεῖ τοῦ δῆμα]

Κι' ἔμεινα πάλι μόνη μου
 [δυσόσμη]
 μὲ συνοτροφία σὴν νύχτη
 [τὸν καὶ μὲν μου]

"Ὅσο γὰρ τοὺς κινεῖται τὴν σὴν- λην αὐτὴν καὶ πᾶσι τοῖς ἐν εἰς δικαιῶν ὁχι μόνον ἀφύγετε. Ἡ ἦσαν δυνατόν νὰ μὴ γράψετε. Ἄν θέλατε λοιπὸν καμὲν μὲς τὴν τὴν μὴν καὶ τὴν εὐχαριστοῦμεν νὰ σὺ- ράστε ἀπὸ τὰ γραφεῖα 7-9 μ. ν.

ΕΙΝΕ ΩΡΑΙΑ ΑΛΛΑ ΔΙΑΤΙ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ

διότι πορεύει: νὰ ἐκπρὸς τῇ τὸ τὸ / οὐκ ἔστι μιν ἐκ τῶν ὁ τερβόλιος ἰδρύτος. Κτλ.

μὴ κομψὴ Κυρίῃ δὲν πρέπει νὰ πρὸς μὴ τὴν οὐδὴ αὐτὴν λεπτομέρειαν τοῦ κ. εὐχαιροποίησιν τῆς, ἀφροῦ εἶνε τὸσον, εὐκόλον νὰ ἀπορίσῃ διὰ πάντας τὸ ἀληθὲς τοῦτο ἐλκτωμα διὰ μερικὰς γυναικάς, χάρις εἰς τὸ

ΟΜΝΙΔΡΟΛ

Ἡ θαυμασία αὕτη κατὰ τῆς κακοσμίας σκευαία, χρήσεως τῶς εὐκόλου καὶ εὐχαρίστου πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ κλῆ Μυροπολεῖα καὶ Φαρμακεία ἀντὶ 30 Δραχμῶν.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
I. M. KANZOYX
 Στοὰ Περματίζεγλου, 3 Ἀθῆναι

ΚΑΡ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
 ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΟΙΝΙΚΟΛΟΓΟΣ
 Γραφεῖα: Ὁδὸς Νοταρᾶ 60
 (Παλαιὸν Δημ. Θεάτρου) Ἐν Πειραιεῖ

ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΝΟΜΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ
 Δ. Ι. ΧΡΙΣΤΑΚΟΥ, Πειραιῶς 18
 (Ὁμόνοια). Μαθήματα καθ' ὅλον τὸ θέρος. Τμήματα προῖνά, μεσημβρι- νὰ καὶ ἑσπερινὰ τμηματικῶν καὶ δι- πλωματικῶν ἐξετάσεων. Κατάρτισις ἀριστοτέτη καὶ ἡγεγυμένη.

Α. Α. Γ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ
 Νεοῦ κεφαλῆς, Μεταδοτικὰ Σελωμεῦ 52α 3-6 μ. μ.

Ι. ΛΟΥΓ'ΖΙΔΗΣ
 Χειροῦργος ὁδοντοῖατρος ΠΑΡΙΣΙΩΝ. Ἐπὶ τετραετίαν εἰς Παρισίους σπου- δάσας. Ὀλογοῦμερος καὶ ἀνάδυνος θε- ραπεία καθήσεων στόματος καὶ ὁδόν- των. Οὐδλητῆρας, δυσσμίασιν καὶ Εὐ- ρηθε ταχέως. Χαλκοκονδύλη 44.

Οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὸ **PORT - ΣΑΤΑ** μὴ λησμονήτε νὰ ἐπισκεφθῆτε τὸ:

RESTAURANT SPLENDID

μὲ τὴς θαυμάσιες βεράντες τοῦ καὶ τὴν ἐκλεκτὴν μαγειρικὴν τοῦ.

ΑΓΟΡΑΖΕΤΕ ΟΛΟΙ ΤΗΝ "ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ,"

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΔΑΡΡΑΣ & ΥΙΟΣ
ΠΟΡΤ - ΣΑΤΑ
ΟΙΚΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ
 ΙΑΡΥΘΕΙΣ ΤΩ 1890
 ΕΙΣΑΓΩΓΗ - ΕΞΑΓΩΓΗ
 ΤΗΛ/ΤΑ ΔΑΡΡΑΣ ΤΗΛΕΦ. 504

ΔΙΑ ΚΑΦΕΔΕΣ ΜΟΚΑΣ
 Μόνον εἰς τοῦ κ. κ.

ΚΟΥΚΟΥΒΙΑΝΗ & ΘΕΟΤΑΚΑΝ
 RUE PRINCE FAROUK - PHARAON
 ΠΟΡΤ ΣΑΤΑ

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ
 Ἱατρός Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκάετα- τιν ἔτη ἐκτελέσας τῆς ἰατρικῆς Εὐ- ρικῆς τοῦ Καθ' ἡγεγυτοῦ κ. Γεωργίου Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἡμέραν. Ὁδὸς Κεφαλληνίας 15α.
 Ὁρᾷ 8-10 π. μ. καὶ 4-6 μ. μ.

Κ. Α. ΠΟΥΡΝΑΡΟΥΛΟΣ
 ΙΑΤΡΟΣ
 Νοσημάτων Παθολογικὰ-Γυναικολογικὰ
 Νέα Διεύθυνσις: Πιπίνου 117
 Δέχεται 8-9 μ. μ. καὶ 4-5 μ. μ.

Αμερικανικὸν ἄβλαβὸς
ΑΝΤΙ-ΙΔΡΩΤΙΚΟΝ
 Πωλεῖται παντοῦ
 Χονδρική καὶ λιανική πώλησις
 Καταστήματα:
Μ. Ν. ΜΑΤΣΟΥΚΑ
 Κανάρη 10 καὶ Βουλῆς 14
 ΑΘΗΝΑΙ
 Τηλ. 21-68 Τηλ. 13-45 νέον

ΟΔΟ-ΡΟ-ΝΟ

Ἀπαραίτητον διὰ τὰς **ΚΥΡΙΑΣ** & **ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΑΣ**
 Οἰκονομία ἐνδυμάτων - Καθα- ριότης.
 Ἀποφεύγετε τὰς ἀπομυμήσεις

2.000.000

ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΕΧΟΥΣΙΝ ΔΙΑΝΕΜΗΘΗ ΕΙΣ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑΣ
ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

GLAXO
ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

ΔΙΑ ΜΗΤΕΡΑ
ΚΑΙ ΒΡΕΦΟΣ

Περιέχει πολλές
σοφάς συμβουλές,
άπαραιτήτους διά
την ανάπτυξιν και
καλήν υγείαν του
βρέφους.

Ἀποστέλλεται δω-
ρεάν εἰς κάθε μη-
τέρα παρὰ τῆς Ἀν-
τιπροσωπείας

“ΓΛΑΞΟ,”

ΘΑΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 52

ΑΘΗΝΑΙ

1930

Γνωρίσατέ μας τὴν Διεύ-
θυνσίν σας καὶ θέλετε λάβει διὰ τῆς ἐπι-
στοφῆς τοῦ ταχυδρομείου τὸν ἀντίτυπον τοῦ βιβλίου

ΔΩΡΕΑΝ